

การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร

เขต 1

รชานนท์ เพ็งแดง

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2564
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร

เขต 1

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ปีการศึกษา 2564

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร

เขต 1"

ของ รชานนท์ เพ็งแดง

ได้รับการพิจารณาให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา ศรีพันธ์)

หัวหน้าภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา

ชื่อเรื่อง	การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
ผู้วิจัย	รชานนท์ เพ็งแดง
ประธานที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2564
คำสำคัญ	การบริหารจัดการศึกษา, หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง, สถานศึกษาพอเพียง

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 (2) เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในการวิจัยครั้งนี้กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 50 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน ครู ของสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 642 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 692 คน โดยผู้บริหารสถานศึกษา และครูของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกเก็บข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม คือ แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ผลการวิจัยพบว่า (1) การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา รองลงมาได้แก่ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านที่มีการปฏิบัติ

ต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา (2) แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 5 แนวทาง โดยนำด้านที่มีข้อเฉลี่ยต่ำที่สุดเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์และหาแนวทางทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง ดังนี้ (1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ได้แก่ การติดตามผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ (2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ (3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ได้แก่ มีการจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ และ (5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ได้แก่ บุคลากรของสถานศึกษา มีการจัดการทรัพยากรด้านต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Title A STUDY OF STATES AND GUIDLINES OF EDUCATION
MANAGEMENT IN SUFFICIENCY ECONOMY AT
SUFFICIENCY BASED SCHOOLS UNDER PHICHIT PRIMARY
EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

Author RACHANON PHENGTAENG

Advisor Associate Professor Jitima Wannasri, Ph.D.

Academic Paper M.Ed. Independent Study in Educational Administration,
Naresuan University, 2021

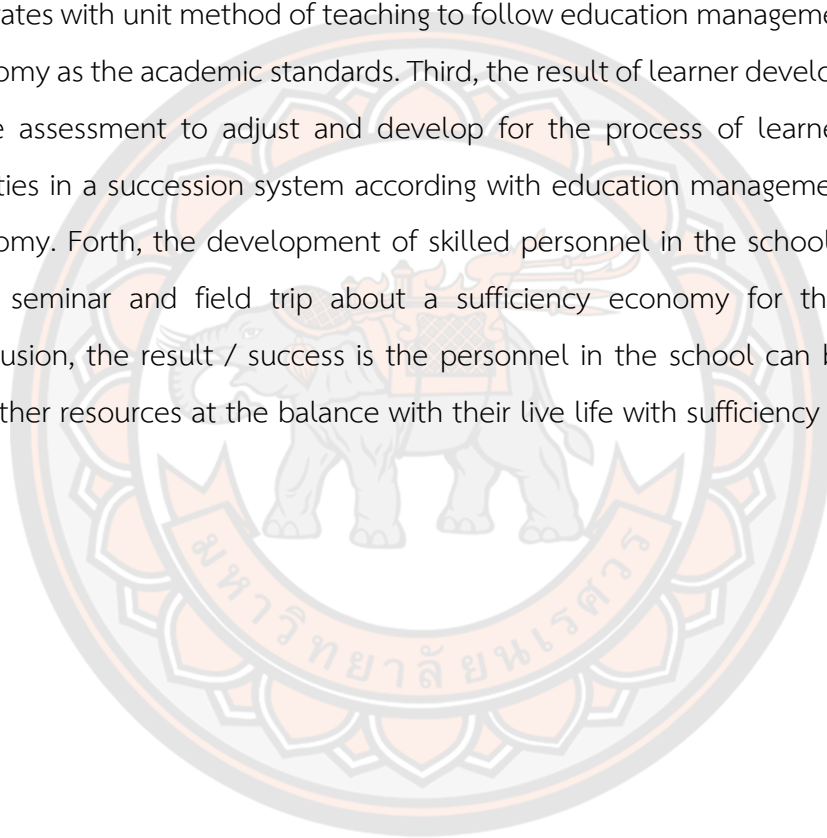
Keywords Educational Management, Sufficiency Economy, Sufficiency
Based Schools

ABSTRACT

The objectives of this research were to study of states of education management in sufficiency economy at sufficiency-based schools under Phichit Primary Education Service Area Office 1. The sample in this study comprised the directors and teachers of sufficiency-based schools under Phichit Primary Education Service Area Office 1. The total of sufficiency-based schools are 50 schools. There are 50 directors, 642 teachers. The total is 692 people at sufficiency- based schools under Phichit Primary Education Service Area Office 1 by purposive sampling. The tools used to collect data were the questionnaire on a study of states of education management in sufficiency economy at sufficiency-based schools under Phichit Primary Education Service Area Office 1, which applied the five-level (Rating Scale).

The results of the study revealed that; the level of a study of states of education management in sufficiency economy at sufficiency-based schools under Phichit Primary Education Service Area Office 1. On the whole, at the high level. When considering each single aspect, the development of skilled personnel in the school is the highest average score following by the result / success, the curriculum, and the active learning management and the result of Learner development activities. And

then the lowest average score is the school management. There were 5 guidelines of education management in sufficiency economy at sufficiency-based schools under Phichit Primary Education Service Area Office 1. To make the lowest average at the guideline to interview for the finding the guideline of education management. Firstly, the school management is following the plan, project and activities of integration with academic to follow education management in sufficiency economy to learn. Second, the curriculum, and the active learning management is the learning management to integrates with unit method of teaching to follow education management in sufficiency economy as the academic standards. Third, the result of learner development activities is the assessment to adjust and develop for the process of learner development activities in a succession system according with education management in sufficiency economy. Forth, the development of skilled personnel in the school is the meeting, train, seminar and field trip about a sufficiency economy for the guidelines. In conclusion, the result / success is the personnel in the school can be management the other resources at the balance with their live life with sufficiency economy.

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งจากรองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี ที่ปรึกษา ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการศึกษาค้นคว้าอิสระสำเร็จสมบูรณ์ได้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทศิริลา อดีตอาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทศนะ ศรีปัตตา อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และนายกมล สุมาลา ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพิจิตร อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไขและตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่า

ขอกราบขอบพระคุณ นายเพิ่มวิทย์ กฤษณบรรพต ผู้อำนวยการโรงเรียนเนินปอรั้งนกขุทิศ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร นายสาธิต สัตยชัยชาติ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเนินพลวงวิทยา อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร และนางสาวรมิดา บุญจันทร์ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านมาบมะไฟ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง จนทำให้การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สมบูรณ์และมีคุณค่าอย่างยิ่ง

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงานของสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขออุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน

รชานนท์ เพ็งแดง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุุณูปการ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของงานวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามคำศัพท์เฉพาะ	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา	10
แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	12
การขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	47
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	50
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	51

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 มีขอบเขตของการวิจัย	51
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้	56
บทที่ 4 ผลการวิจัย	59
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	60
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1	61
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1	72
บทที่ 5 บทสรุป	84
สรุปผลการวิจัย	85
อภิปรายผล	88
ข้อเสนอแนะ	94
บรรณานุกรม	96
ภาคผนวก	102
ประวัติผู้วิจัย	133

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง.....	43
ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการในสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำแนกตามอำเภอ.....	52
ตาราง 3 แสดงรายชื่อ วัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ.....	58
ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน.....	60
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวม	61
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	62
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	65
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	67

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา.....69

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ.....71

ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา เกี่ยวกับการติดตามผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้74

ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้.....76

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เกี่ยวกับการมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง78

ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เกี่ยวกับการมีการจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่.....80

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ เกี่ยวกับการบุคลากรของ
สถานศึกษา มีการจัดการทรัพยากรด้านต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล ที่
สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง82

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	15
ภาพ 2 แสดงการแบ่งระดับการพัฒนาสถานศึกษาการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษา.....	20
ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย	50

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาพปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีไปอย่างรวดเร็วมีความเจริญก้าวหน้าในปัจจุบันต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลาและเตรียมความพร้อมเพื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเศรษฐกิจ ดังนั้นประเทศและประชากรจึงต้องปรับตัวและมุ่งหน้ากับการพัฒนาสู่ ประเทศไทย 4.0 เพื่อการขับเคลื่อนสู่ความก้าวหน้า ที่จะสร้างความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ในการพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็งและมีพลังเพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาประเทศโดยเฉพาะการพัฒนาคนหรือทุนมนุษย์ให้เข้มแข็งพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, น. 1) ทำให้หลายฝ่ายได้หาแนวทางแก้ไขปัญหา และแนวทางที่ทุกฝ่ายเห็นตรงกันว่าเหมาะสมก็คือ การน้อมนำพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประกอบการดำเนินชีวิต ซึ่งปัจจุบันนี้การขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติได้ ขยายวงกว้างสู่องค์กรหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีการกำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ประชาชนทุกภาคส่วนได้ถือปฏิบัติ ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 78 และมาตรา 83 ที่กำหนดให้รัฐต้องส่งเสริมสนับสนุนให้มีการดำเนินการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (สมบัติ นพรัก, 2561, น. 26)

การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการนั้น เขตพื้นที่การศึกษาทุกเขตทั่วประเทศ ปริยานุช พินุลสรวุฑ (2550, น. 4) ได้กล่าวถึงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา มีวัตถุประสงค์ เพื่อให้สถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการ

บริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติในทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ในการดำเนินชีวิตบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง ตามที่กระทรวงศึกษาธิการมุ่งพัฒนาสถานศึกษาในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลส่งผลสู่การดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่หลักในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนของประเทศ จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนซึ่งเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จึงได้เล็งเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการจัดการเรียนการสอน แนวทางการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาได้กล่าวไว้ว่าการศึกษาคือเครื่องมือของการพัฒนา ดังนั้นเมื่อมีการพัฒนาประเทศกำหนดทิศทางไปสู่สังคมแห่งความพอเพียง ระบบการศึกษาจึงต้องนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสม การจัดการศึกษาบนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียงมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกพอเพียงให้เกิดขึ้นในเด็ก เยาวชน สอนให้นักเรียน นักศึกษา ตระหนักถึงความพอประมาณในการดำเนินชีวิต ไม่โลภ ไม่ฟุ้งเฟ้อ มีการตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผล ฝึกให้มีการมองไปข้างหน้า และเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อความผันผวนของเหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างรู้เท่าทัน รวมถึงการหมั่นแสวงหาความรู้ เพื่อให้เกิดความรอบรู้ ในด้านต่าง ๆ ฝึกฝนตนเองให้มีความรอบคอบและระมัดระวัง โดยใช้สติปัญญาในการทำงานและดำเนินชีวิต ที่สำคัญแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงยังเน้นให้เด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม มีความอดทน ความขยันหมั่นเพียร ความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เบียดเบียนผู้อื่นแบ่งปันและช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2549, น. 227) จะเห็นว่าแนวคิดตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงได้ถูกนำไปบูรณาการใช้กับทุกภาคส่วนสำหรับกระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำยุทธศาสตร์เพื่อดำเนินโครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา โดยได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดเป็นหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ผู้เรียน (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2550, น.39)

สถานศึกษาพอเพียง เป็นสถานศึกษาที่จัดกระบวนการเรียนการสอนและบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวทางการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อก้าวทันต่อ

โลกโลกาภิวัตน์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น. 4) ซึ่งปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีโรงเรียนที่น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2552 จนถึงปัจจุบัน จำนวน 54 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1, 2563)

จากความสำคัญและข้อมูลจากเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่าการดำเนินงานขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงยังดำเนินงานไปได้ไม่ดีเท่าที่ควร เพราะ ขาดงบประมาณในการขับเคลื่อนของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 และจำนวนสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวนทั้งหมด 133 โรงเรียน มีเข้าร่วมเพียงแค่ 50 โรงเรียน ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2552 จนถึง 2564 จึงทำให้สถานศึกษา ในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสอดคล้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน 5 ด้าน คือ ด้านความพอประมาณ ด้านความมีเหตุผล ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้และด้านเงื่อนไขคุณธรรม ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 เพื่อสะท้อนให้ทราบถึงสภาพและแนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 นำไปเป็นข้อมูลในการสร้างแนวทางและการพัฒนาการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาพอเพียง สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
2. ทำให้ทราบเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ไปเป็นข้อมูลในการสร้างแนวทางและพัฒนากิจการการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง ต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยผู้วิจัยได้กำหนดกรอบเนื้อหาที่ใช้ในการศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และ 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 50 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน ครู ของสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 642 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 692 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงานของสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงานของสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 100 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 150 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดย

การเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกเก็บข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

- 3.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
- 3.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 3.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 3.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
- 3.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยนำผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยนำผลข้อมูลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้าน มากำหนดเป็นประเด็นคำถามไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ตามเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และ 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ประสบการณ์ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำนวน 3 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียง หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาพอเพียงที่มีการดำเนินงานอยู่ในปัจจุบัน โดยมีความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงานของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1

1.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานในการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยน้อมนำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ การวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณ และดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาบริหารจัดการอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้และมีการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้เพื่อมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ มีการนิเทศติดตามและพัฒนาปรับปรุงนโยบาย แผนงานโครงการ กิจกรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกระดับชั้นให้มีหน่วยการเรียนรู้เพื่อใช้ในการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ จัดทำ พัฒนา และใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะในด้านอยู่อย่างพอเพียง มีการวัดผลและประเมินผลในรูปแบบที่มีความหลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาการจัดการเรียนรู้ กำหนดให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล มีการนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายงานผลการประเมินและนำผลที่ได้มาปรับปรุง พัฒนา ให้มีการจัดการแสดง เผยแพร่แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การดำเนินงานในการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้องเพื่อให้สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแผนงาน โครงการเพื่อใช้ในการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนในด้านต่างๆ ที่หลากหลาย โดยมีการจัดกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมชุมชน จัดตั้งชมรม โดยมีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีจิตอาสา และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม มีการกำกับ ติดตามและนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานในการส่งเสริมให้บุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีทักษะในการทำงานที่ดี โดยมีการกำหนดแผนงาน โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรให้มีการแสวงหาความรู้ ประชุม อบรมสัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และจัดกิจกรรมที่ประยุกต์ใช้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมีการติดตาม ปรับปรุง พัฒนา และขยายผลการดำเนินการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรของสถานศึกษา ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อมีการนำไปใช้ในการจัดการทรัพยากรด้านต่างๆ เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลโดยสามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีรากฐานทางวัฒนธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับสายชั้น โดยมีความสามารถในการปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน

2. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียง หมายถึง เพื่อให้สถานศึกษามีวิธีการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาตามข้อเสนอแนะ ที่ได้รับข้อมูลมาจากการสัมภาษณ์และมีการสังเคราะห์ ของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำไปสู่การขับเคลื่อนและลงมือปฏิบัติในสถานศึกษาพอเพียง ให้ประสบผลสำเร็จตามเกณฑ์การประเมินของสถานศึกษาพอเพียง

3. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนที่เป็นสถานศึกษาพอเพียง โดยมีการจัดการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา และเป็นสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินให้เป็นสถานศึกษาพอเพียงตามหลักเกณฑ์การประเมินของกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

5. ครู หมายถึง ครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงานของสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

6. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 หมายถึง ส่วนราชการที่มีการแบ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบไปด้วยสถานศึกษาในสังกัด 6 อำเภอ ดังนี้ อำเภอเมืองพิจิตร อำเภอสามง่าม อำเภอโพธิ์ประทับช้าง อำเภอวังทรายพูน อำเภอสากเหล็ก และอำเภอวาริชภูมิ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

- 1.1 ความหมายของการบริหาร
- 1.2 ความหมายของการบริหารการศึกษา
- 1.3 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

2. แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- 2.1 ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.2 ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 2.3 องค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. การขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

- 3.1 ความหมายของสถานศึกษาพอเพียง
- 3.2 การขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
- 3.3 แนวทางในการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
- 3.4 แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์ของสถานศึกษาพอเพียง
- 3.5 สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5. กรอบแนวคิดในงานวิจัย

ภารดี อนันต์นาวิ (2551, น. 2) ได้กล่าว การบริหารการศึกษา อาจพิจารณาว่าเป็นกิจกรรมประเภทหนึ่ง หมายถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคล หลาย ๆ คน ร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาให้เด็กเยาวชน ประชาชนหรือสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน ให้มีความสามารถ ทักษะ ทดติกรรม ค่านิยม

หรือคุณธรรม ส่วนในด้านสังคม การเมือง และเศรษฐกิจนั้น ต้องการให้เป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่เป็นระเบียบแบบแผน ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

สุตารัตน์ อุปปะ (2559, น. 16) ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษา เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น โดยการร่วมมือกันของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา อันได้แก่ ทรัพยากรที่เป็น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี หลักสูตร โปรแกรม การศึกษา และโปรแกรมด้านกิจกรรมต่าง ๆ อีกมากมาย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการของหลักสูตร

ธิปกรณ บุนทน (2562, น. 20) ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกัน ดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน ทั้งความรู้ บุคลิกภาพ ความสามารถ เจตคติ คุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยควบคุม สิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคล และอาศัยทรัพยากร ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินอยู่

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีบุคคลหลายคนมารวมมือกันในการดำเนินพัฒนาของสมาชิกในสังคม โดยใช้ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

3. ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2555, น. 25) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรในสถานศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องโดยใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม ให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

รัตนา หลวงกลาง (2558, น. 21) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารสถานศึกษาเป็นการจัดบริการทางการศึกษา โดยใช้กระบวนการบริหารและทรัพยากรในการบริหาร เช่น บุคลากร นักเรียน การสอน หลักสูตร งบประมาณ สื่อการสอน เป็นต้น เพื่อที่จะทำให้การจัดการเรียนการสอนเกิดประโยชน์สูงสุดและเป็นไปตามจุดหมายที่สถานศึกษากำหนด

สุชตา แดงสุวรรณ (2558, น. 12) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนา ผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีของ

สังคมโดยการจัดแผนยุทธศาสตร์ ทางการศึกษา การใช้ทรัพยากรและกระบวนการการบริหารที่สอดคล้องและเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามวัตถุประสงค์อย่างแท้

มนธิชา วงวิภาค (2558, น. 32) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารงานในสถานศึกษาร่วมกับบุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารงาน ประกอบด้วยการบริหารงาน 4 ด้าน คือ งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินงานร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา โดยมีการบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ งานบริหารบุคคล งานบริหารวิชาการ งานบริหารงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป โดยให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีของสังคม

แนวคิดเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ความหมายของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พิพัฒน์ ยอดพฤติการ (2550, น. 16) ได้กล่าวว่า เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัวระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงปรากฏอยู่ในการดำเนินโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมาช้านานในรูปของหลักการสร้างความ “พออยู่ พอกิน” และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานแนวคิดนี้เพื่อใช้ปรับทิศทางการพัฒนาประเทศไทยเป็นครั้งแรก

สมศักดิ์ อมรสิริพงศ์ (2551, น. 54) ได้กล่าวว่า เป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางการดำรงชีวิตและปฏิบัติตนในทางที่ควรจะเป็น โดยมีพื้นฐานมาจากวิถีชีวิตดั้งเดิมของสังคมไทย ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกระดับชั้น ตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม ประเทศชาติ และประยุกต์ใช้ได้ตลอดเวลา และเป็นการมองโลกในเชิงระบบที่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นพลวัตรอยู่ตลอดเวลา เพื่อความมั่นคงยั่งยืนของการพัฒนา แนวคิดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเน้นเป็นการปฏิบัติสายกลาง และการพัฒนาอย่างเป็นขั้นตอน คำว่า “พอเพียง”

ทศนา แคมมณี (2558, น. 2) ได้กล่าวว่า เป็นแนวคิดใหม่ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พสกนิกรชาวไทย เพื่อนำไปใช้ในการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและของโลก เป็นทั้งหลักคิดและหลักปฏิบัติที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของประชาชนทุกระดับ รวมทั้งภาครัฐและหน่วยงานต่าง ๆ ก็สามารถนำปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียงไปประยุกต์และใช้ในการบริหารและพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ ได้อย่างกว้างขวางไม่ว่าจะเป็นทางด้านเศรษฐกิจ ธุรกิจ กฎหมาย สังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและด้านอื่นๆ อีกมาก

อภิชัย พันธเสน (2560, น. 37) ได้กล่าวว่า เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ ความพอเพียง หมายถึง ความพอประมาณความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใด ๆ อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในทั้งนี้จะต้องอาศัยความรอบรู้ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอน

สรุปได้ว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เป็นกรอบแนวคิด ซึ่งมุ่งให้ทุกคนสามารถพึ่งพาตัวเองได้ รวมถึงการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น จนเกิดความยั่งยืน คำว่า พอเพียง คือ การดำเนินชีวิตแบบทางสายกลาง โดยตั้งอยู่บนหลักสำคัญสามประการ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดี

2. ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ทิตินา แคมมณี (2558, น. 5) ได้กล่าวว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่ชี้แนะทางการดำเนินชีวิตที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระราชดำรัสแก่ชาวไทยนับตั้งแต่ปีพ.ศ. 2547 เป็นต้นมา เพื่อเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนในกระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำรัสชี้แนะทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 30 ปี

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จะมุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ 5 ปีที่จะสามารถต่อยอดในระยะต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีโดยมีหลักการสำคัญของแผนพัฒนา ยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ต่อเนื่องมาตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 เพื่อให้เกิดบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมดุลผสมผสาน มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดีซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนโดยมุ่งเน้นการพัฒนา

คนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ สร้างโอกาสและมีที่ยืนให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิตที่ดีมีความสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจของประเทศก็เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องมีคุณภาพ และมีเสถียรภาพ การกระจายความมั่งคั่งอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม เป็นการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รักษาความหลากหลายทางชีวภาพ ชุมชนวิถีชีวิต ค่านิยม ประเพณีและวัฒนธรรม

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) มีความตระหนักในภารกิจที่สำคัญดังกล่าวควบคู่ไปกับการพัฒนาคนซึ่งเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาที่เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาประเทศที่ยึดพระราชดำรัส “เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นแนวทางต่อเนื่องตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 ถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 จนถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2554 – 2559) จึงจัดทำยุทธศาสตร์เพื่อดำเนินโครงการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้บริหารองค์กร ครู ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรด้านการศึกษา และนักเรียนนักศึกษา มีความรู้ ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำหลักคิดหลักปฏิบัติมาบูรณาการในการบริหารจัดการการเรียนการสอนตลอดจนการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกันรับผิดชอบในการนำรูปแบบการจัดการศึกษาบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนเพื่อให้สามารถพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมได้ตามแนวพระราชดำรัสและนโยบายรัฐบาลรวมทั้งเป็นการผลักดันให้ประเทศชาติพัฒนาต่อไปอย่างเต็มศักยภาพ

กระทรวงศึกษาธิการ (2555) มีนโยบายมุ่งพัฒนาสถานศึกษาทุกแห่งให้สามารถจัดกระบวนการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน จึงมีการพัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” ให้เป็น “ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา” เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการขยายผลการขับเคลื่อน “สถานศึกษาพอเพียง” โดยกำหนดแนวทางในการพัฒนาและประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา รายละเอียดตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการพัฒนาและประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555 และเพื่อให้การดำเนินการพัฒนา “สถานศึกษาพอเพียง” เป็นไปตามแนวทางการพัฒนาที่กำหนดทุกประการ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

วิทยา จันทรศิลา (2561, น. 91) ได้กล่าวว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง หลักคิดและแนวปฏิบัติของบุคคลหรือองค์การ ได้แก่ ความพอประมาณ มีเหตุผล รวมถึงมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยมีพื้นฐานคือความรู้ รอบรู้ รอบคอบ และระมัดระวังในการนำมาใช้ในการดำเนินงานทุกขั้นตอนและพื้นฐานจิตใจที่มีคุณธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร มีสติปัญญา เพื่อให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและนำไปสู่ความสมดุลทั้งด้านวัตถุ สังคมสิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม

สมบัติ นพรัก (2561, น. 23) ได้กล่าวว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง ความรู้ อันประเสริฐในการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชน เพื่อการดำเนินชีวิตอย่างสมดุลและยั่งยืน ของสังคมและประเทศชาติในโลกยุคโลกาภิวัตน์

สรุปได้ว่า ความสำคัญของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญและมีคุณค่าต่อประชาชนในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับครอบครัว ระดับชุมชน จนถึงระดับประเทศ โดยเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาที่ชี้แนะแนวทางให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตแบบพออยู่พอกินและสามารถพึ่งพาตนเองได้ เศรษฐกิจพอเพียงจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ อันจะนำไปสู่สังคมที่มีคุณภาพทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นและชุมชนจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

3. องค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2559, น.7- น.8) ได้กล่าวว่า เศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย คุณลักษณะ 3 ประการ แสดงดังภาพ 1

ภาพ 1 องค์ประกอบปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (พ.ศ. 2557-2560)

1. ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีต่อความจำเป็น และเหมาะสมกับฐานะของตนเอง สังคม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น ไม่มากเกินไป ไม่น้อยเกินไป และต้องไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น

2. ความมีเหตุผล หมายถึง การตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลตามหลักวิชาการ หลักกฎหมาย หลักศีลธรรมจรรยา และวัฒนธรรมที่พึงงาม โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ๆ อย่างรอบรู้และรอบคอบ

3. ระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การเตรียมตัวให้พร้อมรับต่อผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม เพื่อให้สามารถปรับตัวและรับมือได้อย่างทันที่

เงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจ และการกระทำเป็นไปพอเพียง จะต้องอาศัยทั้งคุณธรรมและความรู้ ดังนี้

เงื่อนไขคุณธรรม ที่จะต้องสร้างเสริมให้เป็นพื้นฐานจิตใจของคนในชาติ ประกอบด้วย ด้านจิตใจ คือการตระหนักในคุณธรรม รู้ผิดชอบชั่วดี ซื่อสัตย์สุจริต ใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสมในการดำเนินชีวิต และด้านการกระทำ คือมีความขยันหมั่นเพียร อดทน ไม่โลภ ไม่ตระหนี่ รู้จักแบ่งปัน และรับผิดชอบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

เงื่อนไขความรู้ ประกอบด้วย การฝึกฝนให้มีความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบด้าน มีความรอบคอบ และความระมัดระวังที่จะนำความรู้ต่าง ๆ เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผน และในชั้นปฏิบัติ

สมพร เทพสิทธา (2553, น. 3) ได้กล่าวว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีหลักพิจารณาอยู่ 5 หลักดังนี้

1. หลักความพอประมาณ หมายถึง การจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนรู้จักเลือกใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด และคุ้มค่า รู้คุณค่าของสิ่งของและเงินทอง มีนิสัยประหยัด และรู้จักอดออม รู้จักช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และสังคม

2. หลักความมีเหตุผล หมายถึง การจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่อย่างสมดุล มีวินัยในการใช้จ่าย เข้าใจสภาพการใช้จ่ายของตนเองและครอบครัว สามารถลดรายจ่ายและเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัวได้วิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม รู้จักวิเคราะห์และวางแผนการใช้จ่าย

3. หลักการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว หมายถึง การจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนสามารถของตนเองและครอบครัว มีการวางแผนการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างประหยัดและคุ้มค่า

4. หลักความรู้ หมายถึง การจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเข้าใจหลักความพอเพียง และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. หลักคุณธรรม หมายถึง การจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนสามารถปฏิบัติตนตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีความสุข รู้จักเสียสละและแบ่งปันทรัพยากรที่มีเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม ปฏิบัติหน้าที่ของตนเองต่อครอบครัวและสังคมได้

นพาดาว เกตุสุวรรณ (2555, น. 24) ได้กล่าวว่า หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทำให้เกิดความสมดุล ยั่งยืน และมั่นคงเตรียมพร้อมกับการเปลี่ยนแปลงทุกสถานการณ์โดยต้องอาศัยแนวปฏิบัติ 5 ส่วน หรือ 3 ลักษณะ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน และอีก 2 เงื่อนไข คือ มีความรอบรู้ และมีคุณธรรม

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย 3 หลักการ 2 เงื่อนไข ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และ ระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี โดยมี เงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การตัดสินใจ และการกระทำเป็นไปพอเพียง จะต้องอาศัยทั้งคุณธรรมและความรู้ คือ เงื่อนไขคุณธรรมและเงื่อนไขความรู้

การขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

1. ความหมายของสถานศึกษาพอเพียง

สุนทร จงพิเยร (2556, น. 15) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาพอเพียงจะต้องขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง โดยดำเนินการตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้ และปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

นิภาพร กลิ่นเกตุ (2557, น. 22) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาพอเพียง หมายถึง สถานศึกษาทั่วไปที่ผ่านเกณฑ์การประเมินเป็นสถานศึกษาแบบอย่างการจัดการกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามเกณฑ์การประเมินของสถานศึกษาพอเพียงที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้

ทิศนา ขัมณี (2558, น. 6) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาพอเพียง หมายถึง สถานศึกษาทั่วไปที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียง ซึ่งเป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

มนธิชา วงวิภาค (2559 , น. 32) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาพอเพียง หมายถึง สถานศึกษาที่ทำตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติทุกระดับได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ส่งผลการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยบริหารจัดการอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลาง โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนการใช้องค์ความรู้ความรอบคอบและคุณธรรมประกอบการวางแผนการตัดสินใจเพื่อให้ก้าวหน้าทันต่อยุคโลกาภิวัตน์พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน

อังคณา วงศ์อ้าย (2559, น. 8) ได้กล่าวว่า สถานศึกษาพอเพียง หมายถึง โรงเรียนทั่วไปที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงด้วยเครื่องมือและเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด รวม 5 ด้าน และมีผลการประเมินในระดับ 3 ขึ้นไป ทั้ง 5 ด้าน และนำความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปพัฒนาสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สรุปได้ว่า สถานศึกษาพอเพียง หมายถึง สถานศึกษาที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงตามหลักเกณฑ์และแนวทางการประเมินของกระทรวงศึกษาธิการกำหนด ให้มีการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. การขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

ในทางการศึกษาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนับเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรง เนื่องจากจุดประสงค์ของการให้การศึกษา นั่นคือการแนะนำส่งเสริมให้บุคคลมีความเจริญงอกงามในการเรียนรู้ การคิด การอ่าน การกระทำ และให้สามารถนำเอาคุณสมบัติทั้งปวงที่มีอยู่ในตัวออกมาใช้ให้เป็นประโยชน์ เกื้อกูลตนเกื้อกูลผู้อื่น เพื่อให้อยู่ร่วมกันเป็นสังคมเป็นประเทศได้ ผู้ที่มีหน้าที่ให้การศึกษา แก่อนุชน จึงจำเป็นต้องระมัดระวังตั้งใจปฏิบัติงาน โดยคำนึงถึงจุดหมายของการศึกษานั้น ข้าพเจ้าเห็นว่า การฝึกฝนและการปลูกฝังความรู้จักเหตุผล ความรู้จักผิดชอบชั่วดี เป็นสิ่งจำเป็นไม่น้อยกว่า การใช้วิชาการเพราะการรู้จักพิจารณาให้เห็นเหตุเห็นผลให้รู้จักจำแนกสิ่งผิดชอบชั่วดีได้โดย

กระจ่างแจ้ง ย่อมทำให้มองบุคคล มองสิ่งต่างๆ ได้ลึกลงไป จนเห็นความจริงในบุคคลและในสิ่งนั้นๆ เมื่อได้มองเห็นความจริงแล้ว ก็จะสามารถใช้ความรู้และวิชาการ ปฏิบัติงานทุกอย่างได้ดีและถูกต้องยิ่งขึ้น เป็นประโยชน์แก่ตนได้มากขึ้น (พระบรมราโชวาทในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่นิสิต นักศึกษาวิทยาลัยวิชาการศึกษา วันจันทร์ที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ.2516)

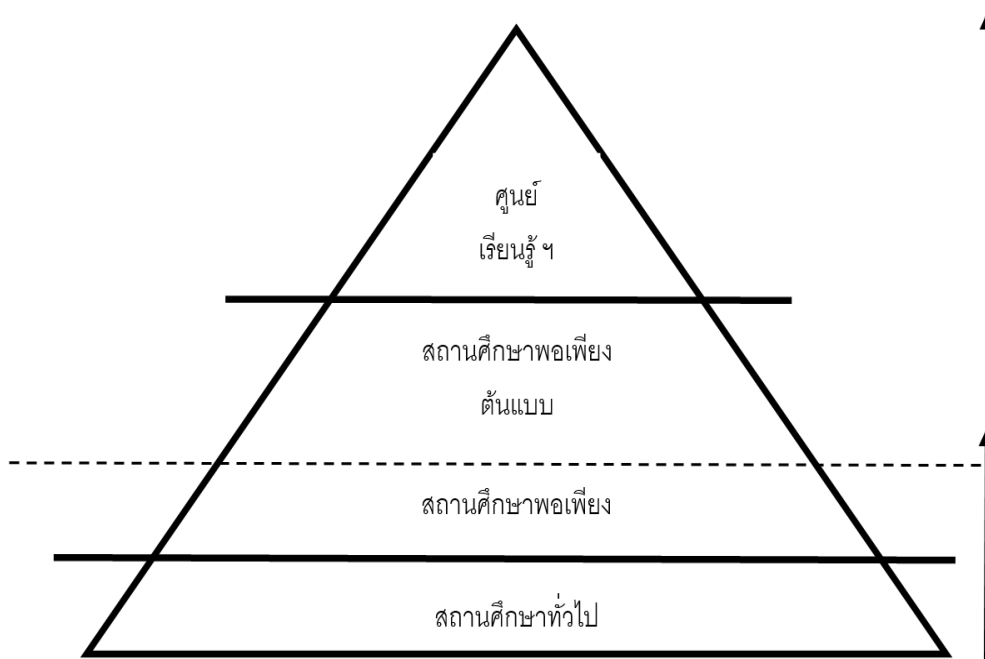
ในทางการศึกษา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนับเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรง เนื่องจากการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ระบุจุดหมายที่จะพัฒนาเด็ก เยาวชนและพลเมืองของประเทศให้เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือยึดหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) รวมทั้งได้ระบุคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่จำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียนในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลกไว้ 9 ประการ ได้แก่ การมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียงมุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย และมีจิตสาธารณะ นอกจากนี้ ยังได้ระบุสมรรถนะสำคัญที่ผู้เรียนควรได้รับการ พัฒนาไว้อีก 5 ประการ คือ ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการ แก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

จากจุดหมายในการพัฒนาเด็ก เยาวชนและพลเมืองของประเทศ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ดังกล่าว ข้างต้น จะเห็นได้ว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นทั้งสาระที่ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้และ เป็นเครื่องมือหรือทักษะที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้เพื่อพัฒนาสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อื่นๆ ได้อีก ทิศนา ขัมมณี (2558, น. 14-15)

ดังได้กล่าวไว้ข้างต้นว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตตั้งแต่ ระดับบุคคลถึงระดับองค์กร โดยยึดหลักทางสายกลาง ไม่ประมาท คำนึงถึงความพอประมาณ โดยไม่ เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น มีเหตุผลคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นอย่างรอบคอบ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี บนพื้นฐาน ความรู้และคุณธรรมในการดำรงชีวิตอย่างสมดุล เพื่อความมั่นคงและยั่งยืนพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงในโลกยุคโลกาภิวัตน์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, น. 1-6) ได้ประกาศจุดเน้นคุณภาพ ผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงกำหนดเป็นนโยบายให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่สถานศึกษาอย่างมีคุณภาพครบทุก แห่งภายในปี พุทธศักราช 2556 ตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่

สถานศึกษา ปี พุทธศักราช 2554 – 2556 ในการพัฒนาสถานศึกษาให้สามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษา รวมถึงการบริหารสถานศึกษา การสร้างวัฒนธรรมองค์กร การจัดสภาพแวดล้อมและการจัดการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนโดย แบ่งระดับการพัฒนาสถานศึกษาเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ภาพ 2 แสดงการแบ่งระดับการพัฒนาสถานศึกษาการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการศึกษา

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, น.2

1. สถานศึกษาทั่วไป สถานศึกษาที่เริ่มน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการจัดการสถานศึกษา ตั้งแต่การบริหารสถานศึกษา การสร้างวัฒนธรรมองค์กร การจัดสภาพแวดล้อม และการจัดการเรียนรู้ผ่านหลักสูตรการเรียนการสอนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

2. สถานศึกษาพอเพียง สถานศึกษาทั่วไปที่ผ่านการประเมินสถานศึกษาพอเพียงซึ่งเป็นแบบอย่างในการจัดกระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามเกณฑ์ประเมินสถานศึกษาพอเพียงของกระทรวงศึกษาธิการ

3. สถานศึกษาพอเพียงต้นแบบ สถานศึกษาพอเพียงที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ พร้อมเป็นแหล่งศึกษาดูงานของสถานศึกษาอื่น ๆ ในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาจัดการสถานศึกษา

4. ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา สถานศึกษาพอเพียงต้นแบบที่มีศักยภาพในการเป็นแหล่งเรียนรู้และพี่เลี้ยงให้แก่สถานศึกษาทั่วไปที่ต้องการพัฒนาสู่ความเป็นสถานศึกษาพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ เกิดแนวคิดที่จะน้อมนำเอาหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่สถานศึกษาในสังกัด โดยนำความพอเพียงไปสู่จิตใจเด็กและเยาวชนไปสู่จิตใจของผู้บริหารสถานศึกษา และครูอาจารย์ ภายใต้อุดมการณ์ "ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา" โดยเริ่มตั้งแต่ ปี 2550 เพื่อให้เกิดการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นในมิติด้านการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการสถานศึกษา ตลอดจนการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้เกิดผลทางปฏิบัติในทุกระดับอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และผนวกเอาคุณธรรม-จริยธรรม เข้าไปเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้เชื่อมโยงความร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันครอบครัว ชุมชน ศาสนา ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ด้วยหวังให้บรรดาอนาคตของชาติในวันนี้เกิดความรู้ ทักษะ เจตคติที่ดี และปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ให้สามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างพอเพียง สมดุลและยั่งยืน

ต่อมาในปีงบประมาณ 2557 สืบเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง รัฐบาลได้ประกาศเจตนารมณ์นโยบาย การบริหารราชการแผ่นดิน ยึดแนวพระราชดำริของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 คือ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวทางในการบริหาร โดยให้ทุกหน่วยงานนำไปสู่การปฏิบัติให้เป็นรูปธรรม กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการดำเนินงาน ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษาเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการปลูกฝังให้เด็ก เยาวชนและประชาชน ให้มีคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" โดยมีแนวทางในการพัฒนาแบบอย่างที่เป็นเลิศ การวิจัยพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาให้เข้มแข็ง การพัฒนาหลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในวิชาชีพครู การพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อปลูกฝังหลักคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับปฐมวัย และสร้างเครือข่ายแหล่ง

เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการปลูกฝังค่านิยมอยู่อย่างพอเพียง

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล จึงได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา โดยมีเป้าหมายให้สถานศึกษาทุกระดับพัฒนาผ่านการประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่าง การจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของสถานศึกษาทั่วประเทศ และมีศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทุกจังหวัด ทุกสังกัด รวมจำนวนไม่น้อยกว่า 350 แห่ง โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์และแนวทางการขับเคลื่อน 5 กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1. ศึกษาวิเคราะห์ วิจัยแนวทางการนำแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษา
2. ส่งเสริมศักยภาพความเข้มแข็งวิทยากรแกนนำการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
3. ถอดองค์ความรู้การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. จัดทำเครื่องมือ/คู่มือ การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 2 การพัฒนาองค์กรและบุคลากร

1. อบรมพัฒนาองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่ครู อาจารย์ผู้สอนในสถานศึกษา
2. ฝึกอบรมหลักสูตรวิทยากรขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
3. ฝึกอบรมพัฒนาองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
4. เสริมศักยภาพความเข้มแข็งผู้ประเมินสถานศึกษาพอเพียง และศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 การขยายผลและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่าย

1. การประเมินสถานศึกษาพอเพียงเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
2. ส่งเสริมการขยายผลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
3. ส่งเสริมการประเมินรักษาเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาพอเพียง และศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา
4. ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ให้มีความเข้มแข็งในการขยายผลเครือข่าย

กลยุทธ์ที่ 4 การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

1. เผยแพร่การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัด โดยจัดทำและผลิตสื่อรูปแบบต่างๆ
2. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความก้าวหน้าของการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
3. เชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา
4. จัดมหกรรมเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 การบริหารจัดการและการติดตามประเมินผล

1. การติดตามผลการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา
2. พัฒนารูปแบบ แนวทาง เครื่องมือและคู่มือในการติดตามและประเมินผล
3. การสุ่มตรวจผลการประเมินสถานศึกษาพอเพียง
4. การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ

โดยมีวิธีการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

1. การดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย

1.1 ด้านนโยบาย

1.1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

1.1.2 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.1.3 ติดตามผลการดำเนินการ ตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

1.1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

1.2 ด้านวิชาการ

1.2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.2.2 ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.2.3 ติดตามผล แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.3 ด้านงบประมาณ

มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.1 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.2 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.3.3 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 ด้านบริหารทั่วไป

1.4.1 บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

2. การดำเนินงานจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

2.1 หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.1 มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.1.2 มีการนิเทศติดตามประเมินผล หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไป

2.1.2 มีการนิเทศ/ติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

2.2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้

2.2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ

2.2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ และหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ

2.2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.1 จัดหาผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของผู้เรียน

2.3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง"

2.4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.1 จัดทำเครื่องมือวัด และประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลายและสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.3 รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.4.4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

3. การดำเนินงานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย

3.1 หน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.1.1 มีหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทุกระดับชั้น

3.1.2 มีการนิเทศติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3.1.3 มีการศึกษาวิเคราะห์วิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนหน่วยการเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนทุกระดับชั้น

3.2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

3.2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

3.2.3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระ

3.2.3 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนการสอน

3.3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.3 ใช้แหล่งเรียน/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่ส่งเสริมการอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

4. การดำเนินงานด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ประกอบด้วย

4.1 การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

4.1.1 มีกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหา/พัฒนาตนเองได้อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.4 ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.1.5 นำผลการติดตามมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2 กิจกรรมนักเรียน

4.2.1 มีแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนให้อยู่อย่างพอเพียง

4.2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวภาษา หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์สอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้ง ชุมนุม/ชมรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.4 มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนาในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.5 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.2.6 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

4.3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3.2 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน ด้านเศรษฐกิจ สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3.3 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4.3.4 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. การดำเนินงานด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

5.1 การพัฒนาบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.1.1 มีแผนงาน/โครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.1.2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่

5.1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

5.1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา

5.2 การติดตามและขยายผล

5.2.1 ติดตามผลการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิต และปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.2.2 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5.2.3 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

6.1 สถานศึกษา

คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

6.2 ผู้บริหารสถานศึกษา

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

6.3 บุคลากรของสถานศึกษา

6.3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6.3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์

6.3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

6.3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์

6.4 ผู้เรียน

6.4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

6.4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุเศรษฐกิจ

6.4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม

6.4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม

6.4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

3. แนวทางในการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

ศูนย์ขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งดำเนินการโดยสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2559, น. 25-29) รับผิดชอบการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษาโดยดำเนินการเป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในภาคการศึกษา และได้ขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ ตามกรอบแนวคิด คือ เพื่อปลูกฝังให้เด็ก เยาวชน และประชาชน มีคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" โดยลักษณะที่พึงประสงค์ ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหลักสูตรในการจัดการเรียนการสอนทุกๆ ระดับ มีแนวทางการดำเนินงาน คือ การพัฒนาแบบอย่างที่เป็นเลิศ การศึกษาวิจัย เพื่อการพัฒนาศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาให้เข้มแข็งการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในวิชาชีพครู การพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับปฐมวัย และสร้างเครือข่ายแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นที่เพื่อสนับสนุนการปลูกฝังค่านิยมอยู่อย่างพอเพียง ได้กำหนดแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา (พ.ศ. 2557-2560) ในระดับสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาทุกระดับ ทุกแห่งทั่วประเทศ ดำเนินการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปสู่การจัดการเรียนการสอน ตามหลักสูตรการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในแต่ละระดับการศึกษา โดยดำเนินการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ใน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

- 1.1 กำหนดเป็นนโยบาย งานวิชาการ งบประมาณ บุคคล บริหารทั่วไป ชุมชนสัมพันธ์
- 1.2 นำหลักการทรงงาน (เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา) มาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษา
- 1.3 บริหารทรัพยากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การมีส่วนร่วม รู้รักสามัคคี ไม่ประมาท

2. ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

- 2.1 สอนวิชาเศรษฐกิจพอเพียงตามหลักสูตรการจัดการศึกษา
- 2.2 บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับสาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้
- 2.3 สร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

- 3.1 ต่อยอดหรือพัฒนากิจกรรมที่สอดคล้องกับภูมิสังคม บริบทของสถานศึกษา

3.2 มีการวางแผนอย่างรอบคอบ คำนึงถึงความเสี่ยงต่างๆ ใช้หลักคิดหลักปฏิบัติที่สอดคล้องกับหลักวิชาการอย่างสมเหตุสมผล

3.3 ส่งเสริมการเรียนรู้และคุณธรรม

4. ด้านการพัฒนาบุคลากร

4.1 กำหนดแผนงาน โครงการการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

4.2 ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษา ศึกษาหาความรู้ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ

5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

5.1 จัดสภาพภูมิทัศน์ในสถานศึกษา

5.2 สร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา

5.3 รายงานผลการร่วมกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน

5.4 มีการเผยแพร่ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

นอกจากนี้ แนวทางในการขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษานั้น มี 4 แนวทางหลัก ประกอบด้วย ดังนี้ (ทิตนา แคมมณี, 2558, น. 23-26)

1. การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เห็นความสำคัญและคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และเห็นแนวทางในการนำปรัชญาดังกล่าวไปใช้ในบริบทและวิถีชีวิตของตนรวมทั้งไปใช้ในการบริหารสถานศึกษา ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การกำหนดให้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นวิสัยทัศน์ นโยบายและพันธกิจของสถานศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรของสถานศึกษาให้มีความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง การสร้างทีมงาน การบริหารบุคลากรและทรัพยากร การสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมขององค์กร การส่งเสริมและจัดกิจกรรมต่างๆ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน หมายถึง การที่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญและคุณค่าของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เห็นแนวทางในการนำไปใช้ในบริบทของตน สามารถใช้ปรัชญากับตนเองในวิธีของตนเอง และนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งการนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้นี้สามารถดำเนินการได้ใน 2 ลักษณะ คือ

2.1 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปเป็นสาระการเรียนรู้ในหลักสูตร ซึ่งหมายความว่า ครูจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญและคุณค่า

ของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งสามารถนำไปประยุกต์หรือใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้นับเป็นการสอนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรง หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้บรรจุสาระการเรียนรู้ไว้แล้วในสาระเศรษฐศาสตร์มาตรฐาน ส 3.1 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยกำหนดสาระไว้ในแต่ละชั้นปี ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งครูผู้รับผิดชอบในสาระการเรียนรู้ต่างๆ จะต้องดำเนินการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายต่อไป การบรรจุปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นสาระหนึ่งของหลักสูตรการศึกษานี้จึงช่วยให้ผู้เรียนมีเวลาจำนวนหนึ่งในการเรียนรู้เรื่องนี้โดยตรง

2.2 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการกับสาระการเรียนรู้กลุ่มต่างๆ ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งหมายความว่า ในการสอนสาระการเรียนรู้กลุ่มต่างๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด ครูผู้รับผิดชอบในการสอนสาระการเรียนรู้ใดๆ ก็ตาม สามารถนำปรัชญาดังกล่าวเข้าไปบูรณาการ โดยสอดแทรกผสมผสานในการเรียนรู้สาระต่างๆ วิธีนี้นับเป็นวิธีที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ พัฒนาทักษะการคิด การวางแผน และการปฏิบัติงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานการณ์ต่างๆ ที่มีความแตกต่างกันหลากหลายได้มากขึ้นเนื่องจากการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยตรงนั้น ผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้ตามเวลาจำกัดที่จัดให้สำหรับกิจกรรมนั้นๆ เท่านั้น ซึ่งแม้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดี แต่การเรียนรู้นั้นอาจยังไม่ฝังลึกและคงทน ถ้าครูสามารถบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการสอนเนื้อหาสาระต่างๆ ที่ผู้เรียนต้องเรียนเป็นปกติอยู่แล้วผู้เรียนก็จะมีโอกาสและเวลาได้เรียนรู้มากขึ้น ลึกซึ้งขึ้น และได้ฝึกปฏิบัติมากขึ้น เนื่องจากปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย หลักคิดที่จะต้องนำไปใช้ในการปฏิบัติ การสร้างความเข้าใจในหลักคิดเท่านั้นจึงยังไม่เพียงพอ ผู้เรียนจะต้องสามารถนำหลักคิดนั้นไปปฏิบัติจริงได้ จึงจะเกิดผลตามจุดมุ่งหมายของปรัชญาดังกล่าว ซึ่งการฝึกฝนให้ผู้เรียนปฏิบัติได้จริง จำเป็นต้องใช้เวลาและสถานการณ์ที่หลากหลาย ดังนั้น การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าไปในการเรียนการสอนเนื้อหาสาระต่างๆ จึงเป็นโอกาสที่ดีมากสำหรับผู้เรียนในการเรียนรู้ ทั้งในเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการเรียนรู้เนื้อหาสาระต่างๆ ตามหลักสูตร ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจะช่วยให้การเรียนรู้เนื้อหาสาระมีความชัดเจนขึ้น ลึกซึ้งขึ้น และมีความหมายต่อผู้เรียนมากขึ้น ในขณะเดียวกันเนื้อหาสาระต่างๆ ที่เรียนรู้ก็ทำหน้าที่เป็นสถานการณ์ที่หลากหลายแตกต่างกัน ให้ผู้เรียนได้ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจที่ชัดเจนขึ้น ลึกซึ้งขึ้น ละเอียดยิ่งขึ้น และเกิดทักษะความชำนาญใน

การคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น จึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า การบูรณาการปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนการสอนเนื้อหาสาระต่างๆ ให้ประโยชน์ทั้งการเรียนรู้เนื้อหาสาระ และ การเรียนรู้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปพร้อมๆ กัน

2.3 การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริมการใช้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหมายถึง การส่งเสริมให้ผู้เรียนทำกิจกรรมต่างๆ ที่ตอบสนองการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จะช่วยให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง สามารถ นำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้จริงในสถานการณ์จริง และได้เห็นผลจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ รู้จักพึ่งตนเอง รู้จักคิด รู้จักวางแผน รวมทั้งมีรายได้เสริมและอื่นๆ อีกมาก นอกจากนั้น ผลที่ได้รับจากการทำกิจกรรมยังช่วยให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าเกิดความเชื่อถือและเชื่อมั่นในหลักปรัชญามาก ขึ้นด้วยกิจกรรมเสริมหลักสูตรควรเป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้ริเริ่มและดำเนินการด้วยตนเองโดยใช้ กระบวนการคิดและการปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครูทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ สังเกต ติดตาม และให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็นหรือความต้องการของผู้เรียน

2.4 การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในวิถีชีวิต หมายถึง การนำหลักคิด และกระบวนการคิดตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการคิดและการกระทำต่างๆ ใน ชีวิตประจำวัน ซึ่งในบริบทของสถานศึกษาก็คือ กิจกรรมต่างๆ ที่ทำกันอยู่เป็นประจำรวมถึงการใช้ ทรัพยากรต่างๆ ในโรงเรียนสถานศึกษา การฝึกให้ผู้เรียนคิดและทำกิจกรรมต่างๆ โดยใช้หลักคิดและ หลักปฏิบัติของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นประจำในวิถีชีวิตประจำวัน เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำ ให้ผู้เรียนเกิดอุปนิสัยพอเพียงได้ในที่สุด

4.แนวคิดเกี่ยวกับเกณฑ์ของสถานศึกษาพอเพียง

กระทรวงศึกษาธิการ (2554, น. 2) ได้กำหนดรายการประเมิน และเกณฑ์คุณภาพ สถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) เป็นการประเมินสถานศึกษาในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนและการบริหารจัดการใน 5 ด้าน 17 องค์ประกอบ 62 ตัวชี้วัด ซึ่งระบุในเครื่องมือประเมินผลสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา (สถานศึกษาพอเพียง) กระทรวงศึกษาธิการ ปี 2554 เป็นต้นไป โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 1 นโยบาย (4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ติดตามผลการดำเนินการ ตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 นำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 วิชาการ (4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ติดตามผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 3 งบประมาณ (4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 4 บริหารทั่วไป (2 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 บริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

ตัวอย่างร่องรอย/เอกสาร/หลักฐานประกอบการประเมิน

1. หลักสูตรสถานศึกษา/หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
2. แผนปฏิบัติการประจำปี
3. คำสั่ง/ประกาศ
4. บันทึกการประชุม/การนำผลการรายงานไปใช้เอกสารการประชุม
5. รายงานผลการปฏิบัติงาน/รายงานการดำเนินโครงการ
6. ผลการวัดความสำเร็จของกิจกรรมในแต่ละโครงการ/รายงานผลการจัดกิจกรรม
7. แผนการติดตามประเมินผล
8. เครื่องมือการติดตามประเมินผล
9. รายงานการวิจัย
10. แผนการนิเทศ/บันทึกผลการนิเทศ/ภาพนิ่ง/วิดีโอทัศน์
11. เอกสารการระดมทุน/ทรัพยากร
12. รายงานการใช้ทรัพยากรในการจัดการศึกษา
13. แหล่งเรียนรู้/หลักฐานเชิงประจักษ์
14. สื่อนวัตกรรมการเรียนรู้/ทะเบียนสื่อนวัตกรรม
15. เอกสารเผยแพร่และประชาสัมพันธ์
16. สังเกตสภาพภูมิทัศน์

ด้านที่ 2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 4 องค์ประกอบ 14 ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 1 หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการ

เรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 มีการนิเทศติดตาม/ประเมินผล การนำหน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย/เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 2 การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ (4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีแผนจัดการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 คุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 3 สื่อและแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 จัดทำ/ผลิต/ใช้/เผยแพร่ สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 จัดทำ/พัฒนา/เผยแพร่แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ใช้แหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะ "อยู่อย่างพอเพียง" ของผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 4 การวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 จัดทำเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ใช้วิธีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และสอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 รายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุง/พัฒนาการจัดกิจกรรมเรียนรู้ที่
บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 จัดแสดง/เผยแพร่/ประกวด/แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจาก
การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้

ตัวอย่างร่องรอย/เอกสาร/หลักฐานประกอบการประเมิน

1. หลักสูตรสถานศึกษา/หลักสูตรสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น/เอกสารหลักสูตร
2. แผนงานโครงการ/กิจกรรม/คำสั่งปฏิบัติงาน/แผนปฏิบัติการประจำปี
3. หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้/แผนการนิเทศติดตามผล
4. โครงการของผู้เรียน
5. บันทึกการประชุม
6. สื่อนวัตกรรมการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้/ทะเบียนสื่อนวัตกรรม
7. งานวิจัยในชั้นเรียน
8. เครื่องมือวัดผลประเมินผล
9. แผนงานชิ้นงานของผู้เรียนภาพถ่ายกิจกรรม
10. แฟ้มสะสมผลงานผู้เรียน/รางวัลที่ได้รับ

ด้านที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมี 3 องค์ประกอบ 15 ตัวบ่งชี้ประกอบด้วย

องค์ประกอบที่ 1 การแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 จัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองได้อย่าง
สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้
อย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 ติดตามผลการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน ตาม
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.5 นำผลการติดตามมาใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมแนะแนว และระบบดูแล
ช่วยเหลือผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 2 กิจกรรมนักเรียน (6 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนอยู่อย่างพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุมชมรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.4 มีการประยุกต์ให้ภูมิปัญญาท้องถิ่น/วัฒนธรรม/หลักคำสอนทางศาสนา ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.5 ติดตามผลการจัดกิจกรรมนักเรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.6 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ (4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 ผู้เขียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนาสถานศึกษา/ชุมชนด้านเศรษฐกิจ สังคม/สิ่งแวดล้อม/วัฒนธรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 ติดตามผลการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คู่มือประเมินสถานศึกษา แบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงปี 2554-2556

ตัวอย่างร่องรอย/เอกสาร/หลักฐานประกอบการประเมิน

1. แผนงาน/โครงการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
2. การจัดกิจกรรมแนะแนว การประเมินผลการนำไปใช้ให้ผู้เรียนได้รู้จักศักยภาพของตนเอง
3. แฟ้มสะสมงาน/การสรุปรงานที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน
4. การจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์
5. แผนงาน/โครงการที่ส่งเสริมกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

6. การจัดกิจกรรมและการประเมินผลตลอดจนการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา/พัฒนาสถานศึกษา/ชุมชน ในด้านต่างๆ

7. การจัดกิจกรรมและการประเมินผลตลอดจนการนำผลการประเมินไปใช้เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา/ชุมชน ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรม หรือหลักคำสอนทางศาสนาตามภูมิสังคม

8. แผนงาน/โครงการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสาและมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคม และสาธารณประโยชน์

9. การจัดกิจกรรมและการประเมินผลตลอดจนการนำผลการประเมินไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

10. แฟ้มสะสมงาน/การสรุปงาน/โครงการที่เกี่ยวข้อง

11. รูปภาพประกอบการทำกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนต่างๆ

12. เกียรติบัตร/รางวัลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

13. สอบถาม/สัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้แทนชุมชน

ด้านที่ 4 ด้านการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา มี 2 องค์ประกอบ 7 ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 1 การพัฒนาศักยภาพตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (4 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 มีแผนงานโครงการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 1.2 ประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่

ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอ

ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 จัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคลากรของสถานศึกษา

องค์ประกอบที่ 2 การติดตามและขยายผล (3 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 ติดตามผลการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาศักยภาพ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 นำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาศักยภาพ เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวอย่างร่องรอย/เอกสาร/หลักฐานประกอบการประเมิน

1. แผนพัฒนาบุคลากร
2. แผนปฏิบัติการประจำปี
3. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม
4. หน่วยการเรียนรู้/แผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการฯ
5. บันทึกการประชุม
6. แบบประเมินตนเองของครู
7. รายงานการปฏิบัติกิจกรรมคุณธรรม
8. แผนการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
9. รายงานผลการประชุมอบรมและสัมมนาเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง
10. ภาพถ่ายกิจกรรม/รางวัล/เกียรติบัตร

ด้านที่ 5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ มี 4 องค์ประกอบ 12 ตัวบ่งชี้

องค์ประกอบที่ 1 สถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1.1 คุณลักษณะของสถานศึกษาพอเพียง

องค์ประกอบที่ 2 ผู้บริหารสถานศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง

องค์ประกอบที่ 3 บุคลากรของสถานศึกษา (5 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 บุคลากรของสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.2 บุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจอย่างสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวบ่งชี้ที่ 3.3 บุคลากรอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน เพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์

ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 บุคลากรรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ

ตัวบ่งชี้ที่ 3.5 บุคลากรดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์

องค์ประกอบที่ 4 ผู้เรียน (5 ตัวบ่งชี้)

ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ

ตัวบ่งชี้ที่ 4.3 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคม

ตัวบ่งชี้ที่ 4.4 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อม

ตัวบ่งชี้ที่ 4.5 ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัฒนธรรม

ตัวอย่างร่องรอย/เอกสาร/หลักฐานประกอบการประเมิน

1. สภาพภูมิทัศน์สถานศึกษา (ภายใน - ภายนอก)
2. บรรยากาศการปฏิบัติงานของบุคลากรในสถานศึกษา
3. รายงานผลการร่วมกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน
4. หลักฐานแสดงความเป็น "บุคคลตัวอย่าง/ต้นแบบ" เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

5. สรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พอเพียง

จากการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554) ศูนย์ขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งดำเนินการโดยสำนักส่งเสริมกิจการการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2559) กระทรวงศึกษาธิการ (2554) และแนวคิดของ ทิศนา ขวมนิธิ (2558) และ (2559) ซึ่งสามารถสรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนา

บุคลากรของสถานศึกษา และ 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ซึ่งใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยใช้กำหนดเป็นตัวแปรต้นในการวิจัยครั้งนี้ ดังเสนอใน ตาราง 1

รายการปัจจัย	กระทรวงศึกษาธิการ (2552)	สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554)	กระทรวงศึกษาธิการ (2554)	ทีศนา เขตมณี (2558)	ทีศนา เขตมณี (2559)	สำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ (2559)	สรุปปัจจัย
กิจกรรมสังคม	/	/	/			/	
สาธารณะประโยชน์							
การจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตร	/	/	/	/	/	/	
การเตรียมความ พร้อม การพัฒนาครู และบุคลากรทางการ ศึกษา	/	/	/	/	/	/	4.ด้านการพัฒนา บุคลากรทาง การศึกษา
คุณลักษณะของ สถานศึกษา	/	/	/	/	/		5.ด้านผลลัพธ์/ ภาพความสำเร็จ
คุณลักษณะของ ผู้บริหารสถานศึกษา	/	/	/			/	
คุณลักษณะของ บุคลากรของ สถานศึกษา	/	/	/			/	
คุณลักษณะของ ผู้เรียน	/	/	/			/	

จากตารางสรุปได้ จากแนวทางในการขับเคลื่อนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ตามกรอบการประเมิน และเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ซึ่งผู้วิจัยใช้เป็นกรอบแนวคิดการวิจัย โดยกำหนดเป็นตัวแปรที่ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานในการกำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปี โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ การวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณ และดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาบริหารจัดการอาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้และมีการประสานสัมพันธ์กับชุมชนเพื่อมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ มีการนิเทศติดตามและพัฒนาปรับปรุงนโยบาย แผนงานโครงการ กิจกรรมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในทุกระดับชั้นให้มีหน่วยการเรียนรู้เพื่อใช้ในการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ จัดทำ พัฒนา และใช้สื่อ แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะในด้านอยู่อย่างพอเพียง มีการวัดผลและประเมินผลในรูปแบบที่มีความหลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาการจัดการเรียนรู้ กำหนดให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล มีการนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รายงานผลการประเมินและนำผลที่ได้มาปรับปรุง พัฒนา ให้มีการจัดการแสดง เผยแพร่แลกเปลี่ยนการเรียนรู้ผลงานของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การดำเนินงานในการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างถูกต้องเพื่อให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแผนงาน

โครงการเพื่อใช้ในการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียนในด้านต่างๆ ที่หลากหลาย โดยมีการจัดกิจกรรม ลูกเสือ ยุวกาชาด เนตรนารี ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมชุมชน จัดตั้งชมรม โดยมีการประยุกต์ใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีจิตอาสา และมีส่วนร่วมในการทำ กิจกรรม มีการกำกับ ติดตามและนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานในการส่งเสริมให้ บุคลากรให้มีรู้ความสามารถและมีทักษะในการทำงานที่ดี โดยมีการกำหนดแผนงาน โครงการ พัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรให้มีการแสวงหาความรู้ ประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดู งานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ และจัดกิจกรรมที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนิน ชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมีการติดตาม ปรับปรุง พัฒนา และขยายผลการดำเนินการตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างต่อเนื่อง

ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ หมายถึง คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และ บุคลากรของสถานศึกษา ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อมีการ นำไปใช้ในการจัดการทรัพยากรด้านต่างๆ เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลโดยสามารถดำเนิน ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีรากฐานทางวัฒนธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุก ระดับสายชั้น โดยมีความสามารถในการปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล พร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พิชามณูญ์ แซ่จัน และสุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์ (2561) ได้ทำการศึกษา การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับการปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติระดับมากในด้านการปฏิบัติตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เป็นอันดับที่หนึ่ง รองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์และความสำเร็จ และด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เป็นอันดับที่ 2 และ 3 ส่วนโรงเรียนมีการปฏิบัติระดับปานกลางในด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านการจัดหลักสูตรและการสอน และด้านการบริหารจัดการศึกษา เป็นอันดับที่ 4-6 ตามลำดับ

อรรธรณ ป้อมดำ (2561) ได้ทำการศึกษา การขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงสู่ศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีแนวทางการพัฒนาเป็น 2 แนวทาง 1.1) การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนสู่สถานศึกษาโดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำและบริหารจัดการศึกษาในทุกมิติ มอบหมายให้คณะครูน้อมนำมาเป็นหลักคิดและหลักปฏิบัติในการทำงานและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมุ่งให้เกิดการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเข้าสู่กิจกรรมในสถานศึกษา พัฒนาสู่การเป็นสถานศึกษาพอเพียงและดำเนินการขับเคลื่อนกระบวนการอย่างมีระบบทั้งโรงเรียนมาอย่างต่อเนื่อง จนพัฒนาให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกด้าน 1.2) การดำเนินการโครงการอื่น ๆ แล้วนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เข้ามาเป็นหลักคิด หลักปฏิบัติในการบริหารจัดการศึกษาเป็นสถานศึกษาพอเพียง และศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) แนวปฏิบัติการขับเคลื่อนและปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ขั้นตอน ขั้นที่ 1 การเตรียมความพร้อมในการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา ขั้นที่ 2 การจัดระบบการเรียนรู้ ขั้นที่ 3 การจัดกิจกรรมในโรงเรียนและกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ขั้นที่ 4 การเปลี่ยนแปลงบริบท ขั้นที่ 5 การสร้างเครือข่าย

เกวลี ยิ้มประเสริฐ (2563) ได้ทำการศึกษา สภาพและแนวทางการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ อยู่ในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

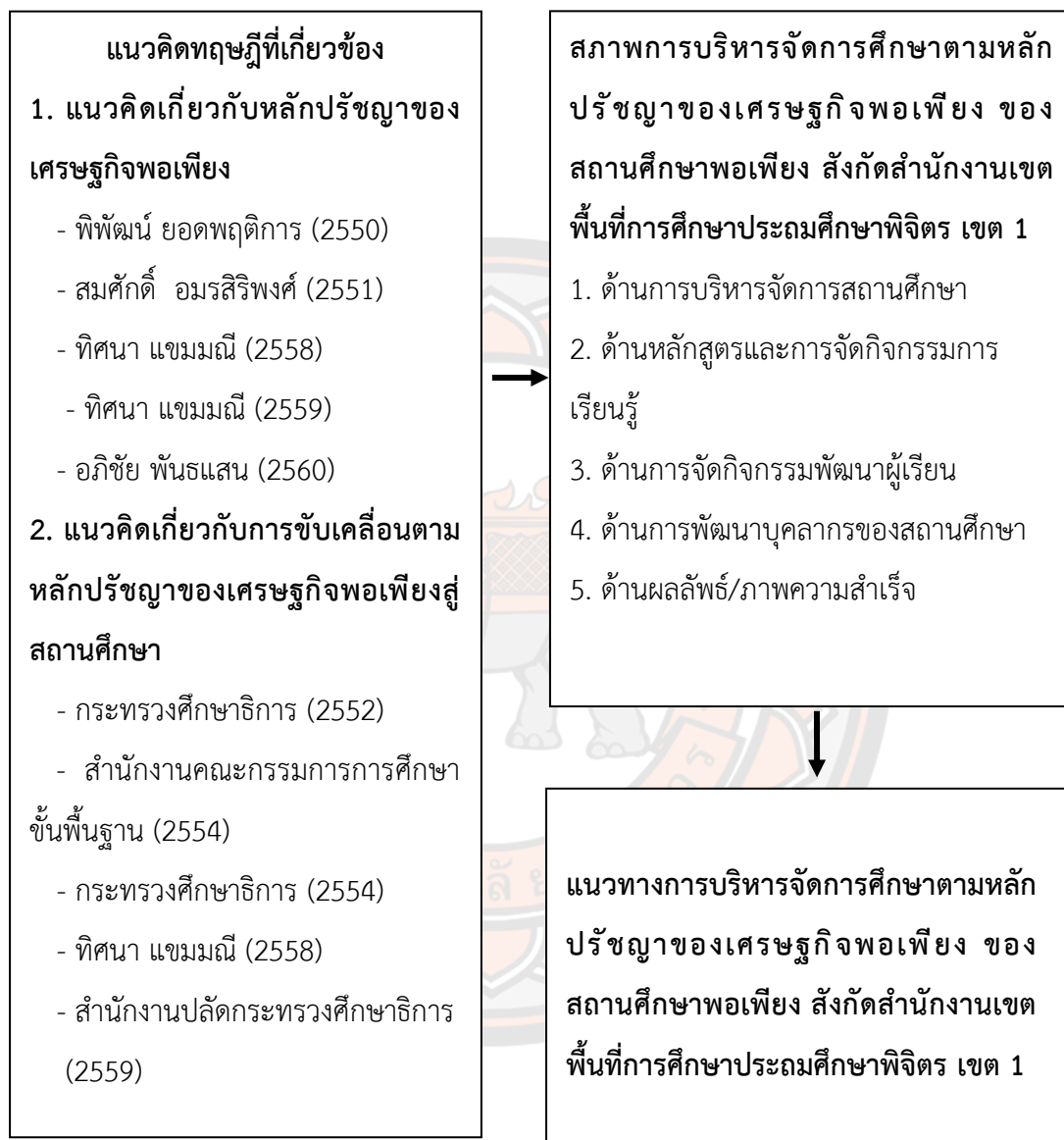
สุวรรณา ตั้งใจ (2563) ได้ทำการศึกษา สภาพและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยรวมพบว่า สภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน 2) แนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้บริหาร ครู ต้องเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ และการวางแผนการศึกษาที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและให้ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มัลลิกา สีดาเดช (2563) ได้ทำการศึกษา ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนโดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวม มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ประสิทธิภาพ

การบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน 5) ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนจำแนกตามจังหวัดที่ตั้งของสถานศึกษาโดยรวม ไม่แตกต่างกัน 6) แนวทางยกระดับประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียง พอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษานำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากำหนดเป็นวิสัยทัศน์ของสถานศึกษามีกระบวนการทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพและบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2) ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน จัดทำหลักสูตรบูรณาการกับทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยเน้นการจัดกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ (Active Learning) เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เกิดทักษะในการใช้ชีวิต รู้จักแก้ปัญหา และ 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร ส่งเสริมให้บุคลากรในสถานศึกษาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ จนสามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่

จากการค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และ 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 3 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 50 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน ครู ของสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 642 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 692 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงานของสถานศึกษาพอเพียง ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน ครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงาน ของสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 100 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 150 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยเลือกเก็บข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ตาราง 2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบ
โครงการในสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
	สถานศึกษา			สถานศึกษา		
อำเภอเมืองพิจิตร	13	225	238	13	26	39
อำเภอวังทรายพูน	7	77	84	7	14	21
อำเภอโพธิ์ประทับช้าง	10	131	141	10	20	30
อำเภอสากเหล็ก	8	90	98	8	16	24
อำเภอสามโก้	5	47	52	5	10	15
อำเภอนครหลวง	7	72	79	7	14	21
รวม	50	642	692	50	100	150

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ณ วันที่ 5 มีนาคม 2564

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยใช้
แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษา
พอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ
(Check List) ประกอบด้วย เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1
จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัด

กิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ แบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า
(Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ ประกอบด้วย

1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	จำนวน 14 ข้อ
2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	จำนวน 10 ข้อ
3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	จำนวน 11 ข้อ
4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	จำนวน 7 ข้อ
5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ	จำนวน 8 ข้อ

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีเกณฑ์ในการเลือกตอบในส่วนของการดำเนินงานตามองค์ประกอบของสถานศึกษาพอเพียง ซึ่งกำหนดเกณฑ์ดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง โรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง โรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
ระดับ 3 หมายถึง โรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง โรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
ระดับ 1 หมายถึง โรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

2.2.1 ศึกษาค้นคว้างานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาเอกสาร นโยบาย ยุทธศาสตร์ และคู่มือประเมินสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา

2.2.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย

1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

2.2.3 กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่างตามนิยามศัพท์เฉพาะแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.5 หาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อคำถามและหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) และความเหมาะสมของภาษา รายนามผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ดังรายนามต่อไปนี้

1) ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัดดา อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

3) นายกมล สุมาลา ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพิจิตร อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถาม โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง เห็นใจข้อคำถามนี้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่เห็นใจข้อคำถามนี้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง เห็นใจว่าข้อคำถามนี้ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ที่ยอมรับด้วยต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป ได้ข้อคำถามที่มีค่า (Index of Item Objective Congruence: IOC) มีค่าตั้งแต่ 0.67 ขึ้นไปปรากฏว่าได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

2.2.6 นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 30 คน จากสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 50 สถานศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.882

2.2.7 ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยผ่านความเห็นชอบของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.2.8 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

3.2 ติดต่อขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 เพื่อขออนุญาตเพื่อทำการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

3.3 ส่งแบบสอบถามพร้อมกับหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังสถานศึกษา ที่เป็นสถานศึกษาพอเพียง ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 และประสานขอความร่วมมือจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในการตอบแบบสอบถาม

3.4 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 150 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 150 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่และค่าร้อยละนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

4.2 ข้อมูลและสภาพการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย (และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น.121)

4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อย

1.00- 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ประสบการณ์ ด้านการบริหารสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การ ประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา จำนวน 3 คน ได้มา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้

- 1) นายเพิ่มวิทย์ กฤษณาบรรพต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเนินปอรั้งนขุทิศ อำเภอสากเหล็ก จังหวัดพิจิตร
- 2) นายสาธิต สัญชัยชาติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเนินพลวงวิทยา อำเภอบึงสามพัน จังหวัดพิจิตร
- 3) นางสาวมิตา บุญจันทร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านมาบมะไฟ อำเภอบึงสามพัน จังหวัดพิจิตร

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยใช้แบบ สัมภาษณ์ แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยนอ่วงค์ประกอบ 5 ด้าน มาสร้างแบบสัมภาษณ์ คือ โดยนำผลข้อมูลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้าน ซึ่งเป็นด้านที่มีข้อเฉลี่ยต่ำสุด โดยผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลเสนอแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ เป็นลักษณะแบบเติมคำตอบ

ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) แบ่งออกเป็นรายด้าน ดังนี้

- 1) ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา
- 2) ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 3) ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
- 4) ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา
- 5) ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

2.2 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

2.2.1 แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีขั้นตอนในการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

- 1) ศึกษาวิธีสร้างแบบสัมภาษณ์

2) นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยนำผลในข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้าน มากำหนดเป็นประเด็นคำถามในการสร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

3) ร่างข้อคำถามตามนิยามศัพท์ที่กำหนดไว้เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

- 4) ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

- 5) จัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย ดังนี้

3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์

3.2 ผู้วิจัยติดต่อนัดหมายกับผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้สัมภาษณ์เป็นรายบุคคล นัดวันและสถานที่ในการสัมภาษณ์ข้อมูล

3.3 ดำเนินการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ ระหว่างวันที่ 19 ตุลาคม 2564 ถึงวันที่ 20 ตุลาคม 2564 ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงรายชื่อ วัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ที่	ชื่อ-นามสกุลผู้ทรงคุณวุฒิ	วันที่สัมภาษณ์	เวลาสัมภาษณ์	สถานที่สัมภาษณ์
1.	นายเพิ่มวิทย์ กฤษณาบรรพต	19 ตุลาคม 2564	13.00-15.30	โรงเรียนเนินปอรั้ง นกขุฑุทิศ
2.	นายสาธิต สัญชัยชาติ	20 ตุลาคม 2564	14.00-16.00	โรงเรียนบ้านเนิน พลวงวิทยา
3.	นางสาวรมิตา บุญจันทร์	20 ตุลาคม 2564	09.00-11.00	โรงเรียนบ้านมาบ มะไฟ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้การสัมภาษณ์มาจัดกระทำกับข้อมูลและสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัย ออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ ตำแหน่งและ ประสบการณ์การทำงาน

ที่	รายการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1.	เพศ		
1.1	ชาย	66	44.00
1.2	หญิง	84	56.00
	รวม	150	100.00
2.	ตำแหน่ง		
2.1	ผู้บริหารสถานศึกษา	50	33.30
2.2	ครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงาน	100	66.70
	รวม	150	100.00
3.	ประสบการณ์ในการทำงาน		
3.1	น้อยกว่า 5 ปี	23	15.30
3.2	5 – 10 ปี	59	39.30
3.3	11 ปี ขึ้นไป	68	45.30
	รวม	150	100.00

จากตาราง 4 แสดงจำนวนร้อยละจำแนกตาม เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 150 คน เมื่อจำแนกตามเพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 56.00 จำแนกตามตำแหน่งเป็นตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา และตำแหน่งครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงาน คิดเป็นร้อยละ 66.70 และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 11 ปี ขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 45.30

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวม

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.	ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	4.26	0.29	มาก
2.	ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.27	0.30	มาก
3.	ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	4.31	0.31	มาก
4.	ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา	4.38	0.67	มาก
5.	ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ	4.25	0.35	มาก
รวม		4.29	0.27	มาก

จากตาราง 5 พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.38$) รองลงมา ได้แก่ ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.26$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษา ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.	มีการกำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมา ขับเคลื่อนในสถานศึกษา	4.33	0.61	มาก
2.	มีการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงาน ประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.42	0.59	มาก
3.	มีการติดตามผลการดำเนินการ ตามนโยบายและ แผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.23	0.71	มาก
4.	มีการนำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/ โครงการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.15	0.69	มาก
5.	มีการกำหนดให้มี แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้าน วิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้	4.20	0.70	มาก
6.	มีการดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้	4.21	0.71	มาก
7.	มีการติดตามผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้าน วิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้	4.07	0.80	มาก

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษา ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
8.	มีการนำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้	4.17	0.75	มาก
9.	มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของ สถานศึกษาที่ สอดคล้องกับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.23	0.70	มาก
10.	มีการดำเนินการตามแผนงบประมาณของ สถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.29	0.74	มาก
11.	มีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณ ของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.38	0.64	มาก
12.	มีการนำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการ บริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง	4.33	0.65	มาก
13.	มีการบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.31	0.65	มาก
14.	มีการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่ อย่างพอเพียงของผู้เรียน	4.27	0.76	มาก
รวม		4.26	0.29	มาก

จากตาราง 6 พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านมีการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น่าพอใจ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.42$) รองลงมา ได้แก่ ด้านมีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ด้านมีการติดตามผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$) ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.	มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ทุกระดับชั้น	4.29	0.68	มาก
2.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้	4.15	0.66	มาก
3.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ในทุกระดับชั้น	4.20	0.70	มาก
4.	มีการจัดทำ พัฒนา เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.30	0.63	มาก
5.	มีการใช้สื่อแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะในด้านอยู่อย่างพอเพียง ของผู้เรียน	4.23	0.70	มาก
6.	มีการวัดผลและประเมินผลในรูปแบบที่หลากหลาย และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.23	0.81	มาก
7.	มีการศึกษา การวิเคราะห์ การวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.21	0.76	มาก

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
	ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
8.	มีการกำหนดให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการ นำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.39	0.67	มาก
9.	มีการรายงานผลการประเมินและนำผลมาปรับปรุง พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.44	0.60	มาก
10.	มีการแสดง เผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงาน ของ ผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปประยุกต์ใช้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.21	0.74	มาก
รวม		4.27	0.30	มาก

จากตาราง 7 พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านมีการรายงานผลการประเมินและนำผลมาปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.44$) รองลงมา ได้แก่ ด้านมีการกำหนดให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ด้านมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.15$) ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.	มีการกำหนดแผนดำเนินงานจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.24	0.66	มาก
2.	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.26	0.72	มาก
3.	มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหา และพัฒนาตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.26	0.73	มาก
4.	มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา พัฒนาสถานศึกษาชุมชนด้านเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.33	0.75	มาก
5.	มีแผนงาน โครงการ เพื่อใช้ในการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน ในด้านต่างๆ	4.27	0.67	มาก
6.	มีจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.34	0.76	มาก

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
7.	มีการจัดกิจกรรมชุมชน จัดตั้งชมรม ที่สอดคล้องกับ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.37	0.77	มาก
8.	มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลัก คำสอนทางศาสนา เพื่อนำไปใช้การจัดกิจกรรม นักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.44	0.65	มาก
9.	มีกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีจิตอาสา และมีส่วน ร่วมในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.47	0.63	มาก
10.	มีการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.24	0.67	มาก
11.	มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการ ดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.23	0.66	มาก
รวม		4.31	0.31	มาก

จากตาราง 8 พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านมีกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.47$) รองลงมา ได้แก่ ด้านมีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา เพื่อนำไปใช้การจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$)

และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ด้านมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงานกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x}$ = 4.23) ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
	ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา			
1.	มีการกำหนดแผนงานโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.26	0.71	มาก
2.	มีการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.26	0.75	มาก
3.	มีการจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่	4.25	0.73	มาก
4.	มีการจัดกิจกรรมที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรของสถานศึกษา	4.37	0.68	มาก
5.	มีการติดตามผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.39	0.72	มาก

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษา	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
	ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา			
6.	มีการนำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.35	0.64	มาก
7.	มีการขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.43	0.65	มาก
รวม		4.38	0.67	มาก

จากตาราง 9 พบว่า สภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านมีการขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.43$) รองลงมา ได้แก่ ด้านมีการติดตามผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.39$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ด้านมีการจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$) ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษา ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.	ผู้บริหารศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.24	0.68	มาก
2.	ครู และบุคลากรของสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.19	0.73	มาก
3.	บุคลากรของสถานศึกษา มีจัดการทรัพยากรด้านต่างๆ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	4.18	0.73	มาก
4.	บุคลากรของสถานศึกษา รู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน	4.21	0.81	มาก
5.	บุคลากรของสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน เพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์	4.27	0.70	มาก
6.	บุคลากรของสถานศึกษา มีการดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์	4.29	0.69	มาก
7.	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับสายชั้น	4.34	0.73	มาก

8. ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อม รับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน	4.27	0.73	มาก
รวม	4.25	0.35	มาก

จากตาราง 10 พบว่า สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้าน ผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับสายชั้น อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.34$) รองลงมา ได้แก่ ด้านบุคลากรของสถานศึกษา มีการดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทาง วัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านบุคลากรของสถานศึกษา มีจัดการทรัพยากรด้าน ต่างๆ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับ มาก ($\bar{x} = 4.18$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ มีความรู้ ประสบการณ์ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์แสดงจำนวนร้อยละ จำแนกตาม เพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ 3 ท่าน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า 2 ท่าน เป็นเพศ ชาย คิดเป็นร้อยละ 66.67 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 33.33 และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่วุฒิมัธยมศึกษาปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 66.67 และร้อยละ

ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีประสบการณ์ 11 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100.00

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1

จากการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 พบว่า การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียงทั้ง 5 ด้าน อยู่ในระดับ มาก ทุกด้าน และนำผลข้อมูลที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้าน 1.ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ได้แก่ มีการติดตามผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ 2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ 3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ได้แก่ มีการจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ และ 5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ได้แก่ บุคลากรของสถานศึกษา มีการจัดการทรัพยากรด้านต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ดังตาราง 11

ตาราง 11 แสดงผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา เกี่ยวกับการติดตามผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	สรุปแนวทาง
1. ควรมีการจัดทำแผนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	1. ควรจัดประชุมเพื่อชี้แจงเกี่ยวกับการดำเนินแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ด้วยการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการสอดแทรกในการจัดการเรียนรู้ เน้นการส่งเสริมทักษะการใช้ชีวิต การคิดวิเคราะห์ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	1. ควรมีแผนปฏิบัติการประจำปี และมีโครงการ/กิจกรรมสถานศึกษาพอเพียง และบูรณาการกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้	1.ควรมีการจัดทำแผนให้สอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ของแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
2. ควรมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดแทรกในรายวิชาต่าง ๆ อย่างเหมาะสม	2. ควรเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ต่าง ๆ จากคณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย	2. ควรมีการจัดอบรมประชุมคณะครูเพื่อกำหนดแผนการบูรณาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด	2.ควรมีการสอดแทรกบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชาต่างๆ อย่างถูกต้องชัดเจน

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	สรุปแนวทาง
3. ควรมีการนำเสนอ แผนตามแนวหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ต่อผู้บริหาร เพื่อแก้ไข ปรับปรุง ให้ สอดคล้องตรงตามแผน บริหารจัดการของ สถานศึกษา	3. ควรจัดให้มีแหล่ง เรียนรู้ทั้งภายใน และ นอกโรงเรียน อาจเป็น ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถานที่สำคัญในชุมชน	3. ควรมีการจัดแหล่ง เรียนรู้ที่ประโยชน์ต่อ การศึกษาค้นคว้า และ มีการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้เดิมให้ดีขึ้น	3.ควรมีการวัด และประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไข ให้ตรงตาม บริบท ภายในและ ภายนอกของ สถานศึกษา
4. ควรมีการวัดและ ประเมินผลตามสภาพ ความเป็นจริงเพื่อให้ ตรงตามแผนจัดการ ของสถานศึกษา	4.ควรจัดนิทรรศการ Open House เพื่อเปิด โอกาสให้นักเรียนและ บุคคลที่สนใจ เข้ามา ศึกษา เกี่ยวกับหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	4. ควรมีฐานกิจกรรม เพื่อจัดกิจกรรมของ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนถอดบทเรียน เป็นงานภายใต้ การบูรณาการการ จัดการเรียนรู้	4.ควรมีแหล่ง เรียนรู้ที่ หลากหลายเพื่อให้ ผู้เรียนได้ศึกษา และนำความรู้ไป ต่อยอดในการ ดำรงชีวิตที่ถูกต้อง

ตาราง 12 แสดงผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับการจัดการกิจกรรมการเรียน การสอนที่มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตรงตามมาตรฐาน การเรียนรู้

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	สรุปแนวทาง
1. ควรมีการ วิเคราะห์หลักสูตร ใหม่เพื่อให้ตรงตาม แผนตามแนวหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง	1.ควรศึกษาวิเคราะห์ เกี่ยวกับการนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงมาใช้ในการจัด กิจกรรมการเรียนการ สอน ที่สอดคล้องกับ บริบทของโรงเรียน เพื่อ กำหนดทิศทางการบูรณา การหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ให้มีความ เหมาะสม และสามารถ ดำเนินการตามแนวทางที่ กำหนดได้จริง	1. ควรวิเคราะห์ หลักสูตรที่เกี่ยวข้อง กับหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้อง กับสภาพ บริบทของ โรงเรียนและปัญหา ความต้องการของ ผู้เรียนให้ตรงตาม เกณฑ์ที่กำหนด	1.ควรมีการ วิเคราะห์หลักสูตร ของสถานศึกษาให้ อิงตามมาตรฐาน การเรียนรู้ และตรง ตามวัตถุประสงค์ ตามแนวหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง เพื่อให้ สอดคล้องตาม สภาพความเป็นจริง และตรงตามบริบท ของโรงเรียน
2. ควรมีการจัดทำ หลักสูตรตามแนว หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้อิงกับหลักสูตร สถานศึกษา	2. ควรจัดบรรยากาศและ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน เน้นให้เป็นแหล่งเรียนรู้และ ส่งเสริมทักษะการอยู่ร่วมกับ ธรรมชาติได้โดยการพึ่งพา อาศัยกันและกัน	2. ควรมีการบูรณาการ หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงให้ตรง ตามเนื้อหา และ สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา ต่างๆ ให้ชัดเจน	2. ควรมีการจัดทำ หลักสูตรที่มีการบูรณา การตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ให้ เข้ากับ สภาพแวดล้อม สภาพปัญหาและความ ต้องการของผู้เรียน

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	สรุปแนวทาง
3. ควรให้มีการสร้าง ความชัดเจน ความ เข้าใจของหลักสูตร ตามแนวหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ให้กับคณะครู	3. ควรมุ่งสร้าง จิตสำนึกของผู้เรียนให้ มีเหตุผล พอประมาณ มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว รวมทั้งมีความรู้ใน ศาสตร์ต่าง ๆ และมี คุณธรรม	3. ควรมีความชัดเจน เข้าใจ เข้าถึง ปฏิบัติ ตรงตามแนวทางใน การจัดทำหลักสูตรที่ การบูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	3.ควรมีการสร้าง องค์ความรู้ที่เข้าใจ ชัดเจน ตรงตาม แนวหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ให้ครู เพื่อนำไปสู่ การเรียนรู้ของ ผู้เรียน
4. ควรผู้บริหารและ คณะครูต้องมีความ เข้าใจในหลักสูตรเพื่อ จะนำมาถ่ายทอดให้กับ นักเรียนได้อย่างเข้าใจ		4. ควรมีการจัดอบรม โดยให้ความรู้ความ เข้าใจในการจัดทำ หลักสูตรและการบูร ณาการของเศรษฐกิจ พอเพียง	4.ควรให้ผู้บริหารมี การสนับสนุนกับ ครูและบุคลากร ได้รับความรู้ ความ เข้าใจและ ความสามารถใน การจัดทำหลักสูตร

ตาราง 13 แสดงผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เกี่ยวกับการมีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	สรุปแนวทาง
1. ควรมีการสอดแทรก เนื้อหาไปในวิชาชุมนุม และวิชาลูกเสือ เนตร นารี	1. ควรส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่ เสริมสร้างให้นักเรียน พัฒนาตนเอง ทั้งด้าน อาชีพ สร้างรายได้เสริม	1. ควรมีการนำหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียงไปสอดแทรก ทุกกลุ่มสาระการ เรียนรู้และให้ทัน เหตุการณ์ ยุคสมัย	1.ควรมีการ ร่วมมือของ ผู้บริหาร ครูและ บุคลากรใน สถานศึกษา ใน การจัดทำ SWOT เพื่อหาจุดเด่น จุดอ่อน ของการ จัดกิจกรรมบูรณา การหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจ พอเพียง
2. ควรมีการ PLC ของ ผู้บริหารและคณะครู	2. ควรมีการ ประยุกต์ใช้ทรัพยากร ในท้องถิ่นให้เกิด ประโยชน์ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมา ต่อยอด	2. ควรมีการจัด กิจกรรมโครงการ ปรชาญชาวบ้านโดย เชิญคนในชุมชนที่มี ความรู้แต่ละด้านที่ เกี่ยวข้องกับหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง มาให้ความรู้	2. ควรมีการนำ ความรู้ของปราชญ์ ชาวบ้านมา ประยุกต์ใช้ ในการ จัดการเรียนรู้ของ ผู้เรียน เพื่อให้ ได้รับองค์ความรู้ที่ ครบถ้วน

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	สรุปแนวทาง
3. ควรร่วมมือกันในการจัดทำ SWOT เพื่อหาจุดแข็ง จุดอ่อนของการจัดทำหลักสูตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริง	3. ควรเน้นการพึ่งพาตนเอง รู้จักประหยัด รวมทั้งช่วยเหลือคนรอบข้าง สร้างจิตสำนึกที่ดีต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม	3. ควรมีการพาครูและนักเรียนศึกษา วิถีชีวิตของคนในชุมชน และการแลกเปลี่ยนความคิดกับคนในชุมชน เพื่อให้ได้รับข้อมูลที่ถูกต้อง	3.ควรให้ผู้บริหารและครูมีการนำองค์ความรู้ที่ได้จากแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นำไปสอดแทรกในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และนำไปใช้ในการดำรงชีวิต
4. ควรต้องมีความสัมพันธ์กับหลักสูตร และคว่าอันไหนควรมีการปรับปรุงพัฒนา ให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน	4.ควรมีการอธิบายในการร่วมมือกันของผู้บริหารและคณะครูในการทำ SWOT	4.ควรนักเรียนมีการแสดงผลงานและเผยแพร่ผลงานสู่ชุมชนได้	4. ควรให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์ ที่ถูกต้องต่อไป

ตาราง 14 แสดงผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 ด้านการพัฒนาศักยภาพของสถานศึกษา เกี่ยวกับการมีการจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	สรุปแนวทาง
1. ควรมีการพาคณะครู ไปศึกษาดูงาน เพื่อนำ สิ่งที่ได้มา อันไหนดีให้ นำมาพัฒนาปรับปรุง ในสถานศึกษา	1. ควรสร้างความ ตระหนักให้กับครู เห็น ความสำคัญของการ สอนแบบบูรณาการ ตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อ สร้างความรู้ ความ เข้าใจที่ถูกต้องและ ชัดเจน	1. ควรสร้างองค์ความรู้ เกี่ยวกับการบริหารจัดการ การศึกษาตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง โดยมีการเชิญ วิทยากรภายนอก	1.ควรให้ผู้บริหาร สร้างความ ตระหนัก และองค์ ความรู้ที่ดีแก่ครู และบุคลากรใน สถานศึกษา เกี่ยวกับการ บริหารจัด การศึกษาตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ได้อย่างถูกต้อง
2. ควรมีการอบรม Online เกี่ยวกับการ บริหารจัดการศึกษา ตามหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง และ มีการบันทึกกิจกรรมที่ อบรม	2.ควรจัดประชุมครู และบุคลากรใน โรงเรียน เพื่อชี้แจง เป้าหมายของการ ปฏิบัติงานของครูและ บุคลากร	2.ควรมีการปลูกฝัง ความรู้ ความเข้าใจ ที่ดี ของครูเกี่ยวกับหลัก ปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง โดยการ นำเสนอผลงาน หรือมี การแลกเปลี่ยน ความคิดร่วมกัน	2.ควรมีการจัด อบรมพัฒนาครู เกี่ยวกับหลัก ปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง โดยการนิเทศ ติดตาม อย่าง ใกล้ชิด

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	สรุปแนวทาง
3. ควรมีการลงมือทำจริงเพื่อให้เห็นผล และเกิดประโยชน์ที่แท้จริง	3. ควรมีการกำกับติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากร เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้	3. ควรมีการจัดโครงการศึกษาดูงานตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตนเองของครู	3.ควรมีการศึกษาดูงานตามแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ครูและบุคลากรได้นำองค์ความรู้ที่ได้มาต่อยอดในการบูรณาการของแต่ละรายวิชาได้อย่างถูกต้อง
4. ควรมีการสนับสนุนงบประมาณจากภาครัฐในการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา		4. ควรมีการสนับสนุนครูในการอบรม และ PLC เกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	4.ควรมีการส่งเสริมคณะครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีการจัด PLC เพื่อนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้มาลงมือปฏิบัติทำจริง

ตาราง 15 แสดงผลการวิเคราะห์แนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 1 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ เกี่ยวกับการบุคลากรของสถานศึกษา มีการจัดการ ทรัพยากรด้านต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	สรุปแนวทาง
1. ควรมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ วัตถุนิยม และสังคมนิยม	1. ควรส่งเสริมและพัฒนาบรรยากาศที่ดีภายในองค์กร โดยมีการจัดกิจกรรมทำบุญวันพระ ร่วมกัน	1. ควรมีการจัดอบรม PLC ให้ความรู้เกี่ยวกับหลักการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงตามหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข ให้กับครู และบุคลากรในโรงเรียน	1.ควรมีการสร้างองค์ความรู้ที่ดีของครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้เข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในด้านวัตถุนิยมและสังคมนิยม
2. ควรรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบ ที่ตนมีอย่างพอประมาณ	2. ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี	2. ควรมีการพัฒนาครูและบุคลากรในโรงเรียนด้านเทคโนโลยี ให้รู้จักใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมสอดคล้องตามความต้องการและสภาพแวดล้อม	2.ควรมีการพัฒนาภายในองค์กรที่ดี มีการจัดบรรยากาศที่ดีภายในองค์กรและมีการสร้างขวัญกำลังใจให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษา

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2	ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3	สรุปแนวทาง
3. ควรมีการประมาณตนเองในการใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	3. ควรมีกิจกรรมสร้างขวัญกำลังใจให้ครูและบุคลากร โดยการจัดการศึกษาดูงาน การยกย่องชมเชย เมื่อครูและบุคลากรปฏิบัติงานได้บรรลุเป้าหมาย หรือได้รับรางวัลต่าง ๆ	3. ควรมีการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่ดี ของครูและบุคลากรในสถานศึกษา	3. ควรมีการพัฒนาครูบุคลากรในด้านต่างๆ เพื่อให้ทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
4. ควรมีการประเมินตนเองในหน้าที่และภาระที่รับผิดชอบ		4. ควรให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนมีการประพัตินเป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนประพัตินปฏิบัติตาม	4.ควรมีการส่งเสริมครูในการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการ ประเมินตนเอง และประมาณตนเอง

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.) เพื่อศึกษาสภาพในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 2.) เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

การวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

1. การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 จำนวน 50 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 50 คน ครู ของสถานศึกษาพอเพียง จำนวน 100 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 150 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 50 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 โดยผู้ให้ข้อมูลเป็น ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ ประสบการณ์ ด้านการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือ ผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนที่ผ่านเกณฑ์การประเมินเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมสภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียงอยู่ในระดับ มาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น่าเชื่อถือหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา ได้แก่ ด้านการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านมีการติดตามผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้

1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านการรายงานผลการประเมินและนำผลมาปรับปรุง พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา ได้แก่ ด้านการกำหนดให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา ได้แก่ ด้านการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านการขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมา ได้แก่ ด้านการติดตามผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และข้อที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านการจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่

1.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด ได้แก่ ด้านผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับสายชั้น รองลงมา ได้แก่ ด้านบุคลากรของสถานศึกษา มีการดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์ และข้อที่มีการปฏิบัติต่ำที่สุด ได้แก่ ด้านบุคลากรของสถานศึกษา มีจัดการทรัพยากรด้านต่างๆ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ผลการศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านที่มีข้อเฉลี่ยต่ำสุด ดังนี้

2.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา เกี่ยวกับการติดตามผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้ มีแนวทาง ดังนี้

2.1.1 ควรมีการจัดทำแผนให้สอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ของแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.1.2 ควรมีการสอดแทรกบูรณาการหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในรายวิชาต่างๆ อย่างถูกต้องชัดเจน

2.1.3 ควรมีการวัดและประเมินผล เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ตรงตาม บริบท ภายในและภายนอกของสถานศึกษา

2.1.4 ควรมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษา และนำความรู้ไปต่อยอดในการดำรงชีวิตที่ถูกต้อง

2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้มีแนวทาง ดังนี้

2.2.1 ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรของสถานศึกษาให้อิงตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตรงตามวัตถุประสงค์ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้สอดคล้องตามสภาพความเป็นจริงและตรงตามบริบทของโรงเรียน

2.2.2 ควรมีการจัดทำหลักสูตรที่มีการบูรณาการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียน

2.2.3 ควรมีการสร้างองค์ความรู้ที่เข้าใจ ชัดเจน ตรงตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้ครูเพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ของผู้เรียน

2.2.4 ควรให้ผู้บริหารมีการสนับสนุนกับครูและบุคลากรได้รับความรู้ ความเข้าใจ และความสามารถในการจัดทำหลักสูตร

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เกี่ยวกับการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีแนวทาง ดังนี้

2.3.1 ควรมีการร่วมมือของผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ในการจัดทำ SWOT เพื่อหาจุดเด่น จุดอ่อน ของการจัดกิจกรรมบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3.2 ควรมีการนำความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านมาประยุกต์ใช้ ในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้ได้รับองค์ความรู้ที่ครบถ้วน

2.3.3 ควรให้ผู้บริหารและครูมีการนำองค์ความรู้ที่ได้จากแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นำไปสอดแทรกในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่สร้างสรรค์และนำไปใช้ในการดำรงชีวิต

2.3.4 ควรให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ ที่ถูกต้องต่อไป

2.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เกี่ยวกับการจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่มีแนวทาง ดังนี้

2.4.1 ควรให้ผู้บริหารสร้างความตระหนัก และองค์ความรู้ที่ดีแก่ครูและบุคลากร ในสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่าง ถูกต้อง

2.4.2 ควรมีการจัดอบรมพัฒนาครูเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนิเทศ ติดตาม อย่างใกล้ชิด

2.4.3 ควรมีการศึกษาดูงานตามแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อให้ครูและบุคลากรได้นำ องค์ความรู้ที่ได้มาต่อยอดในการบูรณาการของแต่ละรายวิชาได้อย่างถูกต้อง

2.4.4 ควรมีการส่งเสริมคณะครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้มีการจัด PLC เพื่อ นำความรู้ ความเข้าใจที่ได้มาลงมือปฏิบัติทำจริง

2.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ เกี่ยวกับบุคลากรของสถานศึกษา มีการจัดการ ทรัพยากรด้านต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง มีแนวทาง ดังนี้

2.5.1 ควรมีการสร้างองค์ความรู้ที่ดีของครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้เข้าใจ เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในด้านวัฒนธรรม และสังคมนิยม

2.5.2 ควรมีการพัฒนาภายในองค์กรที่ดี มีการจัดบรรยากาศที่ดีภายในองค์กร และมีการสร้างขวัญกำลังใจให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษา

2.5.3 ควรมีการพัฒนาครูบุคลากรในด้านต่างๆ เพื่อให้ทันต่อยุคสมัยที่ เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม

2.5.4 ควรมีการส่งเสริมครูในการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ให้สอดคล้องกับหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยการประเมินตนเอง และประเมินตนเอง

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของ สถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ในภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก อาจเนื่องมาจากการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของ สถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่เป็นสถานศึกษา พอเพียงต้องมีการดำเนินการพัฒนาจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดย

ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสถานศึกษามีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการประจำปี โดยกำหนด นโยบาย แผนงาน โครงการ และกิจกรรมสถานศึกษาให้ครอบคลุมเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาตาม แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ให้สอดคล้องตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง และสถานศึกษา มีการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการและกิจกรรมอย่างเป็นระบบ มีความต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน ของครูและบุคลากรมีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการในการเรียนการสอน ผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูผู้สอน จัดการเรียนการสอน ตามแนวปฏิรูปที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีใช้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงในการจัดกิจกรรมโดยที่ผู้บริหารอาจมีการจัดฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มี องค์ความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนโดยการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมา บูรณาการในการจัดการเรียนการสอน และนอกจากนี้ยังมีการจัดประชุมทางวิชาการทุกเดือนเพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา ศรีลับขาว (2551) ที่ศึกษาสภาพการใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการบริหารจัดการการศึกษาของ สถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ทั้งในด้านการบริหารจัดการศึกษาและด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตามลำดับ ด้าน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน ด้านระบบบริหารจัดการงบประมาณ และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ ลักษณะรีย์ บุญโสภณ (2555) ที่ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในด้านสภาพแวดล้อม ด้านการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ตามลำดับ ด้าน หลักสูตร และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณา ตั้งใจ (2563) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอภิปรายผล ดังนี้

1.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา อยู่ในการปฏิบัติที่ระดับมาก เนื่องจาก สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่เป็นสถานศึกษา พอเพียง มีการดำเนินงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนตาม นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โดยมีการเริ่มมาจากการกำหนด นโยบายการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงนำมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในแผนปฏิบัติงานประจำปี มีกิจกรรมครอบคลุมทุกกลุ่มงาน

อย่างเหมาะสมกับสภาพความเป็นจริงทางภูมิสังคมของสถานศึกษา และที่สำคัญมีการนำผลการประเมิน ติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงนโยบาย แผนงาน และโครงการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ รัชดา ทองสุข (2552) ได้ศึกษาการรับรู้การบริหารจัดการสถานศึกษาอยู่ในระดับ มาก โดยการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีความรู้มีเหตุและมีผล ในด้านความพอประมาณ ด้านการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวอีกด้วย

1.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในการปฏิบัติที่ระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ซึ่งเป็นสถานศึกษาพอเพียง อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารมีการนำคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาพิจารณา ปรับปรุง คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนในการจัดหลักสูตรของสถานศึกษา มีการบูรณาการจัดการเรียนรู้สอดแทรกเนื้อหาที่มีความสอดคล้องในทุก ๆ รายวิชา เพื่อให้สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการปรับปรุง มาตรฐานการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย บริบท และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีการปรับปรุง สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามมาตรฐานการเรียนรู้แต่ละช่วงชั้น บูรณาการกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับ สุวรรณ ตั้งใจ (2563) ได้ศึกษาสภาพการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ด้านหลักสูตรอยู่ในระดับ มาก

1.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อยู่ในการปฏิบัติที่ระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่เป็นสถานศึกษาพอเพียง มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้การปลูกฝัง เสริมสร้างหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ผู้เรียน ทั้งในด้านการแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมไปถึงการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดการเรียนรู้ในการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น จัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ โดยมีความสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีการจัดตั้ง ชุมนุม ชมรมในสถานศึกษาพอเพียงเพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสิ่งที่สำคัญมีการนำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนา กิจกรรมนักเรียนตรงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับ อร่าม นุชพิทักษ์ (2552) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติสถานศึกษา ด้านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอยู่ในระดับ มาก

1.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา อยู่ในการปฏิบัติที่ระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่เป็นสถานศึกษาพอเพียง มีแผนงาน โครงการ พัฒนาครูและบุคลากรของสถานศึกษาครอบคลุมทุกกลุ่มงาน เพื่อสร้างองค์ความรู้ ความเข้าใจและตระหนัก ในคุณค่าของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีการจัดการประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานตามแหล่งเรียนรู้ต่างๆ เพื่อส่งเสริมการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงาน ที่สำคัญมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติงานตามภารกิจหน้าที่ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยสอดคล้องกับ ธนิตา ลอยโพยม (2552) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จากการศึกษาพบว่าสภาพการจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาทางการศึกษา อยู่ในระดับ มาก

1.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ อยู่ในระดับ มาก เนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ที่เป็นสถานศึกษาพอเพียง ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรของสถานศึกษา ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อมีการนำไปใช้ในการจัดการทรัพยากรในด้านต่างๆ เพื่อเป็นการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลโดยสามารถดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีรากฐานทางที่มั่นคง โดยมีการสืบสานวัฒนธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับ โดยมีความสามารถในการปฏิบัติตนและการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน โดยสอดคล้องกับ เกวลี ยัมประเสริฐ (2563) ที่มีการศึกษาสภาพสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา

2. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 สามารถอภิปรายได้ดังนี้ พบว่าควรมีแนวทางในการบริหารจัดการโดย

2.1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา พบว่า แนวทางที่สำคัญคือควรมีการจัดทำแผนให้สอดคล้องตรงตามวัตถุประสงค์ของแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งนี้เพราะมีการนโยบาย

น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษาและบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี มีการดำเนินการตามนโยบาย มีการติดตามผลการดำเนินการ มีการนำผลการติดตามมาพัฒนานโยบาย/แผนงาน/โครงการ ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา และแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับหลักการกระทรวงศึกษาธิการ (2554, น. 2)

2.2 ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พบว่า แนวทางที่สำคัญคือควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรของสถานศึกษาให้อิงตามมาตรฐานการเรียนรู้และตรงตามวัตถุประสงค์ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้งนี้เพราะมีหน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการนิเทศติดตาม/ประเมินผล มีการศึกษา/วิเคราะห์/วิจัย/เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ และมีแผนจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของแผนจัดการเรียนรู้โดยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับหลักการกระทรวงศึกษาธิการ (2554 , น. 3)

2.3 ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่า แนวทางที่สำคัญคือควรมีการร่วมมือของผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ในการจัดทำ SWOT เพื่อหาจุดเด่น จุดอ่อน ของการจัดกิจกรรมบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงทั้งนี้เพราะมีแผนงานแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิต มีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเอง มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองสอดคล้องกับตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และมีแผนงาน/โครงการ ส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน จัดกิจกรรมลูกเสือ/เนตรนารี/ยุวกาชาด หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ มีการส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชุมนุมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับหลักการกระทรวงศึกษาธิการ (2554 , น. 3)

2.4 ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา พบว่า แนวทางที่สำคัญคือผู้บริหารสร้างความตระหนัก และองค์ความรู้ที่ดีแก่ครูและบุคลากรในสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้อย่างถูกต้องทั้งนี้เพราะมีแผนงานโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ มีการประชุม/อบรม/สัมมนา/ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติภารกิจหน้าที่ โดยมีการติดตามผลการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ และมี

การนำผลการติดตามมาปรับปรุง/พัฒนาการดำเนินโครงการ/กิจกรรมพัฒนาบุคลากรขยายผลและเผยแพร่ โดยนำผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับหลักการกระทรวงศึกษาธิการ (2554, น. 5)

2.5 ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ พบว่า แนวทางที่สำคัญคือควรมีการสร้างองค์ความรู้ที่ดีของครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้เข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ในด้านวัตถุนิยม และสังคมนิยมทั้งนี้เพราะด้านบุคลากรจัดการทรัพยากรและดำเนินชีวิตด้านเศรษฐกิจ อยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมรู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ มีการดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์อย่างสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงของแต่ละระดับชั้นปีการศึกษา มีการปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านวัตถุ/เศรษฐกิจ และมีการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล และพร้อมรับต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคมและด้านสิ่งแวดล้อมสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งสอดคล้องกับหลักการกระทรวงศึกษาธิการ (2554, น. 7)

นอกจากนี้ผู้บริหารต้องมีการกำกับ ติดตาม ปรับปรุง นิเทศภายใน เพื่อให้มีการใช้หลักสูตรที่สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่มีการบูรณาการอย่างมีระบบ โดยมีการนำผลการนิเทศ ติดตาม ปรับปรุงเพื่อนำไปทำหลักสูตรที่ตรงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในครั้งต่อไป โดยสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546) จากคำกล่าวที่ว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการศึกษาที่แท้จริง ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอน จะทำให้การศึกษาขับเคลื่อนไปในทิศทางที่ดีแก่ผู้เรียน และช่วยให้ครูได้มีทิศทางในการจัดการเรียนการสอน จากการทบทวนวิจัยแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปิจิตร เขต 1 พบว่า ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ควรมีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษาได้กำหนดตามกรอบทิศทางในการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยใช้

จากผลการศึกษาพบว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 และผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษาพอเพียง ควรมีการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง รายด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ควรมีการจัดทำแผน ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การนำเสนอแผนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และมีการวัดและประเมินผลตามสภาพความเป็นจริงเพื่อให้ตรงตามแผนจัดการของสถานศึกษาให้สอดคล้องตรงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีการวิเคราะห์หลักสูตรใหม่เพื่อให้ตรงตามแผนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อจะให้การจัดทำหลักสูตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ตรงตามบริบทและหลักสูตรของสถานศึกษาพอเพียง และมีการวัดประเมินผล กำกับ ติดตามมาพัฒนาปรับปรุง นโยบาย แผนงาน และโครงการ ให้ตรงตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ต้องมีความสัมพันธ์กับหลักสูตร และโดยทราบถึงปัญหาที่ควรมีการปรับปรุงพัฒนา ให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน โดย ผู้บริหาร ครูและบุคลากรในสถานศึกษา ร่วมมือกันในการจัดทำ SWOT และมีการจัดทำ PLC เพื่อจัดกิจกรรมบูรณาการตรงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยให้มีการสอดแทรกเนื้อหาเข้าไปในรายวิชาต่างๆ เพื่อให้ถูกต้องตามเกณฑ์การจัดการเรียนการสอนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

4. ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา จะต้องมีการจัดประชุม อบรม พัฒนาครู โดยมีการศึกษาดูงานตามแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำองค์ความรู้ที่มีมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

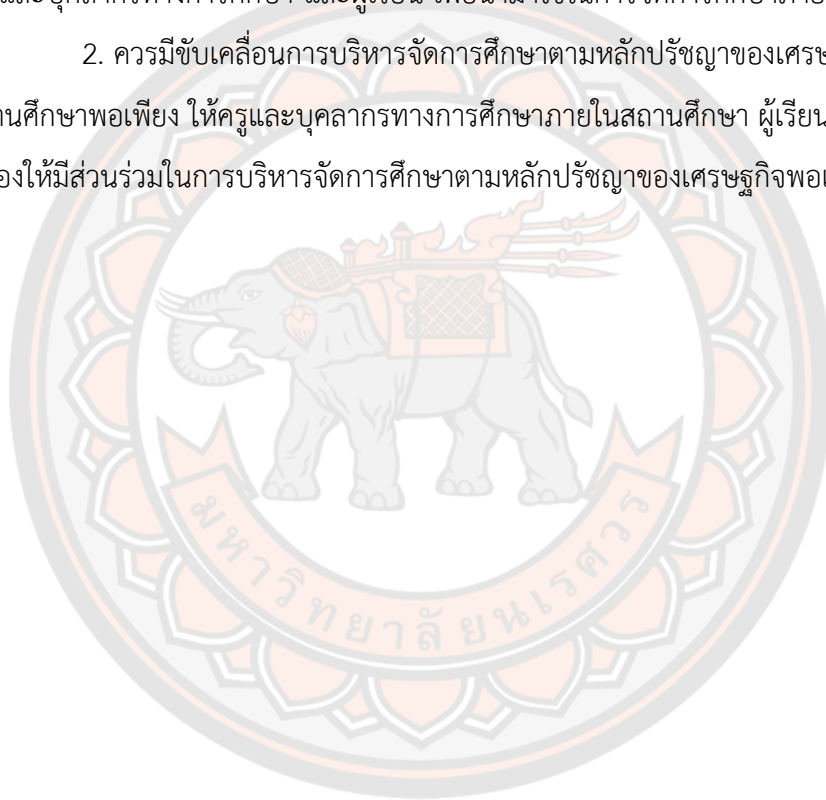
5. ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ ควรให้ความรู้ ความเข้าใจ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับครูและบุคลากรในสถานศึกษา โดยมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อที่จะให้มีการพัฒนาที่ดีขององค์กรและบุคคลในสถานศึกษา ซึ่งจะต้องให้ทันต่อยุคสมัยที่

เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม และสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง ตามบริบทในชุมชนรอบข้างของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาของ ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้เรียน เพื่อนำมาใช้ในการจัดการศึกษาภายในสถานศึกษา

2. ควรมีขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในสถานศึกษา ผู้เรียน ชุมชน และผู้ปกครองให้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *แนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียง*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *คู่มือประเมินและเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *คู่มือประเมินสถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *ผลการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาปีงบประมาณ 2550*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักกิจการพิเศษ สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.256-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวาน.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2550). *ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการจัดการเรียนรู้*. การศึกษารายสัปดาห์, 7(315), 340.
- เกวลี ยิ้มประเสริฐ. (2563). *สภาพและแนวทางการบริหารสถานศึกษา สู่การเป็นศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษา ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- คำตัน จันทะวงษา. (2559). *การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี เขต 2 (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต)*. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2550). *ประมวลคำในพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ตั้งแต่พุทธศักราช 2493-2549 ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง* สืบค้น 28 ตุลาคม 2562, จาก <http://www.sufficiencyeconomy.org>.
- คณะทำงานบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอน กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *แนว*

- ทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ:
โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2555). การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จันทราณี สงวนนาม. (2553). ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3).
นนทบุรี: บั๊ค พอยท์.
- ทิตนา แคมมณี. (2558). ถอดรหัสปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การสอนกระบวนการคิด.
กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แคมมณี. (2559). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธิปกรณ์ บุญทัน.(2562). การพัฒนาแนวทางการบริหารตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
(โรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น) สำหรับโรงเรียนสังกัดเทศบาลกลุ่มจังหวัดการศึกษาท้องถิ่น
ที่ 12 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นภาดาว เกตุสุวรรณ. (2555). ความสัมพันธ์ ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของสถานศึกษา
พอเพียงกับการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาพอเพียงในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ).
ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- นิภาพร กลิ่นเกตุ. (2557). ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับประสิทธิผล
ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปริญญ์ พินุลสุราษฎร์. (2549). เศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้ในด้านการศึกษา. สืบค้น 2
ตุลาคม 2562, จาก http://www.nfo.go.th/file_upload/Foo18.ppt.
- พิชามญญ์ แซ่จัน และสุภาภรณ์ ตั้งดำเนินสวัสดิ์. (2561). การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญา
ของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1
กรุงเทพมหานคร(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- พิพัฒน์ ยอดพฤติการ. (2550). เศรษฐกิจพอเพียงหมายถึง อะไร. กรุงเทพฯ:สถาบันไทยพัฒน์.

- ภารดี อนันนาวี. (2551). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: มนตรี.
- มนธิชา วงวิภาค. (2559). แนวทางการบริหารสถานศึกษาพอเพียงของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). นครสวรรค์: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- มัลลิกา สีดาเดช. (2563). ประสิทธิภาพการบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- รัตนา หลวงกลาง. (2558). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิทยา จันทรศิลา. (2561). การบริหารสถานศึกษาบนพื้นที่สูงในถิ่นทุรกันดาร. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์ 3.
- สุขตา แดงสุวรรณ. (2558). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุดารัตน์ อุปปะ. (2559). สภาพและแนวทางการบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาฬสินธุ์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุวรรณา ตั้งใจ. (2563). สภาพและแนวทางการบริหารจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 (การศึกษาค้นคว้าอิสระปริญญาโทบริหารการศึกษา). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุนทร โคตรบรรเทา. (2560). การบริหารการศึกษา หลักการและทฤษฎี (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: ปัญญาชน.
- สุนทร จงเพียร. (2556). การบริหารสถานศึกษาพอเพียงในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา). บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมบัติ นพวัฏ. (2561). ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาศาสตร์การบริหาร. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

- สมพร เทพสิทธิ์า. (2553). *เศรษฐกิจ พอเพียงตามแนวพระราชดำริ*. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.
- สมศักดิ์ อมรสิริพงศ์.(2551). *การวิเคราะห์การก่อเกิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้วยปฏิธานนิยม และหลังปฏิธานนิยม*. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ 2563*. พิจิตร: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *คู่มือประเมิน สถานศึกษาพอเพียงตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสอง พ.ศ.2560-2564*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *การขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา*. สืบค้น 2 กันยายน 2562, จาก www.ctc.ac.th/ctc/index.php/download/19-plan.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคการศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *คู่มือแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาตามปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงภาคการศึกษา (พ.ศ.2557-2560)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ
- อรรรรณ ป้อมดำ. (2561) .*การขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา)*. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏลพบุรี.
- อภิชัย พันธเสน .(2560). *การนำหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษาใน อำเภอโนนสุวรรณ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*.บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

อังคณา วงศ์อ้าย. (2559). แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาพอเพียงเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ตาม
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 (การค้นคว้าอิสระปริญญา
มหาบัณฑิต). เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิในงานวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(เรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1)

1) ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทร์ศิลา อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัตตา อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนา การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

3) นายกมล สุมาลา ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลพิจิตร อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

1) นายเพิ่มวิทย์ กฤษณาบรรพต ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเนินปอรั้งนกขุทิศ อำเภอสามง่าม จังหวัดพิจิตร

2) นายสาธิต สัตย์ชาติ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านเนินพลวงวิทยา อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

3) นางสาวรมิดา บุญจันทร์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านมาบมะไฟ อำเภอโพธิ์ประทับช้าง จังหวัดพิจิตร

ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย งานวิชาการ โทร. ๘๘๒๗

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๒๖๑๙ วันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๔

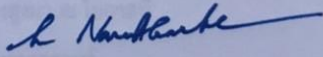
เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนะ ศรีปัตตา

ด้วย นายรชานนท์ เพ็งแดง รหัสประจำตัว ๖๓๐๗๐๕๔๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

 (ดร.กณิดา นรัตรรักษา)
 รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๒๖๑๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ศาสตราจารย์ ดร.วิทยา จันทศิริลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายชานนท์ เพ็งแดง รหัสประจำตัว ๖๓๐๗๐๕๔๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษา
สภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษา
พอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.จิตมา วรรณศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
การค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้
ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้
ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับ
ความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.คณิดา นร็ดรักษา)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๗

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นายชานนท์ เพ็งแดง

โทร. ๐๘-๖๐๒๑-๒๘๒๕

ที่ อว ๐๖๐๓.๐๒/ว ๒๖๑๙

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ

เรียน คุณกมล สุมาลา

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. เครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายรชานนท์ เพ็งแดง รหัสประจำตัว ๖๓๐๗๐๕๙๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการค้นคว้าอิสระเกี่ยวกับเรื่องนี้ บัณฑิตวิทยาลัย พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการค้นคว้าอิสระ ดังแนบมาพร้อมนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.คณิดา นรตฤक्षा)

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๗

โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นายรชานนท์ เพ็งแดง

โทร. ๐๘-๖๐๒๑-๒๘๒๕

ภาคผนวก ค ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ (IOC)

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา							
1.	มีการกำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.	มีการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.	มีการติดตามผลการดำเนินการ ตามนโยบายและแผนปฏิบัติการประจำปี ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.	มีการนำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/โครงการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5.	มีการกำหนดให้มี แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
6.	มีการดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
7.	มีการติดตามผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8.	มีการนำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9.	มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10.	มีการดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11.	มีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12.	มีการนำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13.	มีการบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
14.	มีการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอย่างพอเพียงของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้							
15.	มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ทุกระดับชั้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ในทุกระดับชั้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18.	มีการจัดทำ พัฒนา เผยแพร่สื่อการเรียนรู้เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19.	มีการใช้สื่อแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะในด้านอย่างพอเพียงของผู้เรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20.	มีการวัดผลและประเมินผลในรูปแบบที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
	ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง						
21.	มีการศึกษา การวิเคราะห์ การวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
22.	มีการกำหนดให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23.	มีการรายงานผลการประเมินและนำผลมาปรับปรุง พัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24.	มีการแสดง เผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงาน ของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน							
25.	มีการกำหนดแผนดำเนินงานจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
26.	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
27.	มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถแก้ปัญหาและพัฒนาตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28.	มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาพัฒนาสถานศึกษาชุมชนด้านเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
29.	มีแผนงาน โครงการ เพื่อใช้ในการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน ในด้านต่างๆ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
30.	มีจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
31.	มีการจัดกิจกรรมชุมชน จัดตั้งชมรม ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
32.	มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา เพื่อนำไปใช้การจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
33.	มีกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34.	มีการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35.	มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน อย่างเป็นระบบต่อเนื่องสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา							
36.	มีการกำหนดแผนงานโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
37.	มีการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
38.	มีการจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
39.	มีการจัดกิจกรรมที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ ของบุคลากรของสถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
40.	มีการติดตามผลการดำเนินโครงการกิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
41.	มีการนำผลการติดตามมาปรับปรุงพัฒนาการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
42.	มีการขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติการกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ							
43.	ผู้บริหารศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
44.	ครู และบุคลากรของสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	0	+1	2	0.67	ใช้ได้
45.	บุคลากรของสถานศึกษา มีจัดการทรัพยากรด้านต่างๆ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
46.	บุคลากรของสถานศึกษา รู้จักใช้และจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ข้อ	สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
47.	บุคลากรของสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน เพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
48.	บุคลากรของสถานศึกษา มีการดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
49.	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับสายชั้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
50.	ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก ง ตัวอย่างหนังสือขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว.๐๖๐๓.๐๒/ว ๒๖๒๐

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ๖๕๐๐๐

๖ กันยายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

เรียน

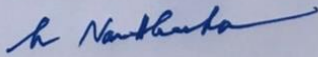
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน.....ฉบับ

ด้วย นายรชานนท์ เพ็งแดง รหัสประจำตัว ๖๓๐๗๐๕๔๘ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สังกัดบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต ๑” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

ในการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่องนี้ จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากหน่วยงานของท่าน บัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าอิสระซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

 (ดร.คณิดา นัตถรักษา)
 รองคณบดีฝ่ายวิชาการ ปฏิบัติราชการแทน
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

๑. งานวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัย
โทร. ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๗
โทรสาร ๐-๕๕๙๖-๘๘๒๖

๒. นายรชานนท์ เพ็งแดง
โทร. ๐๘-๖๐๒๑-๒๘๒๕

ภาคผนวก จ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนที่ 1

แบบสอบถาม

เรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ของ นายรชานนท์ เพ็งแดง นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรณศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านใด ๆ ทั้งสิ้น และขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

นายรชานนท์ เพ็งแดง

นิสิตปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

2. ตำแหน่ง

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา

☐ ครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินงานของสถานศึกษาพอเพียง

3. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ ต่ำกว่า 5 ปี

☐ ระหว่าง 5-10 ปี

☐ มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 2 สภาพการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามสภาพความเป็นจริง ตามระดับดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง โรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง โรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง โรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง โรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง โรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา						
1	มีการกำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติงานประจำปี ที่ น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อน ในสถานศึกษา					
2	มีการดำเนินการตามนโยบาย และแผนปฏิบัติงาน ประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
3	มีการติดตามผลการดำเนินการ ตามนโยบายและ แผนปฏิบัติการประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง					
4	มีการนำผลการติดตามมาพัฒนา นโยบาย/แผนงาน/ โครงการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
5	มีการกำหนดให้มี แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้าน วิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้					
6	มีการดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้าน วิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้					
7	มีการติดตามผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้าน วิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้					
8	มีการนำผลการติดตามไปพัฒนา แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนรู้					
9	มีการวางแผนการบริหารจัดการงบประมาณของ สถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง					

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
10	มีการดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
11	มีการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
12	มีการนำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
13	มีการบริหารอาคารสถานที่และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
14	มีการประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน					
ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
15	มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ในการบูรณาการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ทุกระดับชั้น					
16	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้					
17	มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ในทุกระดับชั้น					
18	มีการจัดทำ พัฒนา เผยแพร่สื่อการเรียนรู้ เพื่อบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
19	มีการใช้สื่อแหล่งเรียนรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ที่เสริมสร้างการพัฒนาคุณลักษณะในด้านอยู่อย่างพอเพียง ของผู้เรียน					

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
20	มีการวัดผลและประเมินผลในรูปแบบที่หลากหลายและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
21	มีการศึกษา การวิเคราะห์ การวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
22	มีการกำหนดให้มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผลการนำหน่วยการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
23	มีการรายงานผลการประเมินและนำผลมาปรับปรุงพัฒนา การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
24	มีการแสดง เผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลงาน ของผู้เรียนที่เกิดจากการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน						
25	มีการกำหนดแผนดำเนินงานจัดกิจกรรมแนะแนว เพื่อสนับสนุนการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
26	มีการจัดกิจกรรมแนะแนวให้ผู้เรียนได้รู้จักการวางแผนชีวิตของตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
27	มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนให้สามารถ แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
28	มีการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา พัฒนาสถานศึกษาชุมชนด้านเศรษฐกิจสังคม สิ่งแวดล้อม					

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
	วัฒนธรรม เพื่อให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
29	มีแผนงาน โครงการ เพื่อใช้ในการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน ในด้านต่างๆ					
30	มีจัดกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด และผู้บำเพ็ญประโยชน์ ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
31	มีการจัดกิจกรรมชุมชน จัดตั้งชมรม ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
32	มีการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรม หลักคำสอนทางศาสนา เพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมนักเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
33	มีกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีจิตอาสา และมีส่วนร่วมในกิจกรรม เพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
34	มีการติดตามประเมินผลการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
35	มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา						
36	มีการกำหนดแผนงานโครงการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในคุณค่าของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
37	มีการส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้เกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
38	มีการจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่					
39	มีการจัดกิจกรรมที่ประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรของสถานศึกษา					
40	มีการติดตามผลการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
41	มีการนำผลการติดตามมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินโครงการ กิจกรรมพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
42	มีการขยายผลและเผยแพร่ ผลการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภารกิจหน้าที่ของบุคลากรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
ด้านผลลัพธ์/ภาพความสำเร็จ						
43	ผู้บริหารศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
44	ครู และบุคลากรของสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
45	บุคลากรของสถานศึกษา มีจัดการทรัพยากรด้านต่างๆ ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุล ที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง					
46	บุคลากรของสถานศึกษา รู้จักใช้ และจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน					

ข้อ	รายการ	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
47	บุคลากรของสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน เพื่อส่วนรวมและสาธารณประโยชน์					
48	บุคลากรของสถานศึกษา มีการดำเนินชีวิตอย่างมีฐานรากทางวัฒนธรรม และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรมจากกระแสโลกาภิวัตน์					
49	ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามมาตรฐานการเรียนรู้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับสายชั้น					
50	ผู้เรียนปฏิบัติตนให้ดำเนินชีวิตได้อย่างสมดุลและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้าน					

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนที่ 2

แบบสัมภาษณ์แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของ
สถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ผลการสัมภาษณ์ครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอในลักษณะภาพรวมเพื่อเป็นแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 แบบสัมภาษณ์เป็นส่วนหนึ่งของการวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1 ของนายรชานนท์ เพ็งแตง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา วรรณศรี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
 - ตอนที่ 2 แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 1

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ-นามสกุล.....

เพศ.....

ตำแหน่ง.....

สังกัด.....

วุฒิการศึกษา.....

ประสบการณ์ในการทำงาน.....

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์.....

หมายเลขติดต่อ.....

2. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ด้านหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้)

ท่านคิดว่ามีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีหน่วยการเรียนรู้บูรณาการ ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตรงตามมาตรฐานการเรียนรู้ ควรมีแนวทางในการบริหารอย่างไร

ตอบ

3. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ด้านการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน)

ท่านคิดว่าการนำผลการประเมินมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบต่อเนื่องสอดคล้องตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ควรมีแนวทางในการบริหารอย่างไร

ตอบ

4. แนวทางการบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (ด้านการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษา)

ท่านคิดว่าการจัดประชุม อบรม สัมมนา ศึกษาดูงานแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ ควรมีแนวทางในการบริหารอย่างไร

ตอบ

ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables
in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.882	50